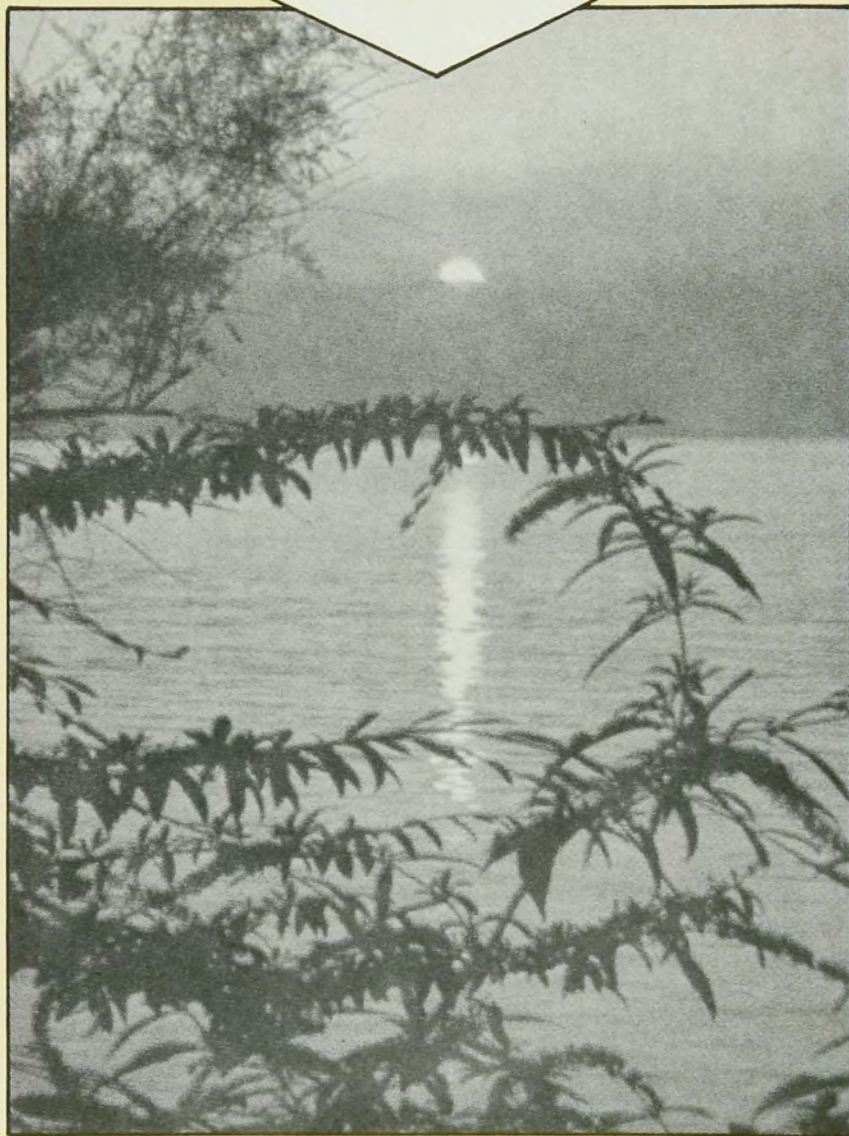

ЮНАК

вересень ♦ september

1980

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ "ЮНАКА"

ГПБулава, шукаючи способів покращання методи збирання передплат, зобов'язала КП Старшини через пл. осередки допомогти пл. видавництву збирати передплати гуртово й надсилати їх напочатку березня до Адміністрації. Пресові референти у пл. осередках виготовляють списки своїх членів з їх адресами й, згідно з зібраними передплатами, висилає їх до Адміністрації. На основі цих списків Адміністрація висилає журнали. Тому просимо Вас перевірити в станицях списки й вплачувати передплати **тільки до станиць**. Нашим обов'язком повинно бути, щоб **кожний** подбав про **своєчасну** вплату. Тим улегшимо працю пресовим

референтам у станицях, піднесемо рівень нашої пл. готовости й дамо змогу пл. видавництву існувати.

Передплатники, які не є членами пл. станиць, пересилають передплати кожного року **не пізніше 15 березня** безпосередньо до видавництва.

Пл. видавництво вдячне за щедрі датки на пресфонд і просить не забувати про них у майбутньому. Від кожного з нас залежить доля пл. преси, її існування і ріст. Хай же кожний причиниться до росту журналів, бо це наше спільне добро.

Адміністрація

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.

Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластунки і Пластунки в Торонті!
**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Від 1 січня 1979 р. річна передплата "Юнака" коштує: США і Канада — \$10.00;
Австралія — рівновартість 10.00 амер. дол.; Австрія — 100 шилінгів; Аргентина
3.00 ам. дол.; Німеччина — 15.00 нім. марок; Франція — 15.00 франц. франків;
Італія — 2.000 лірів. Велика Британія — 2.00 фунти
Ціна одного числа \$1.00.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

З М І С Т :

2	Гутірка з Юними Друзями: Чим збагатило нас цього річного літо?	Подруга Гребля
3	Треба нам знати: 50 років від розв'язання Пласту	О.К.
4	А що ви на це? Читачі відповідають Петрові Веризі	Дз. Бабиченко-Борис
А. Ганкевич
6	Згадуючи нашого "Вихора"	**
7	Останній шлях сл. п. Романа Сосяна	Пластун
8	Молоде перо: Великдень дома	А. Ціховляс
9	Про пісню "Марічка"	М. Верва
11	"Ватра" та "Візерунки шляхів"	О. Кузишин
12	"Буде жити твоя пісня" (пісня)	Ю. Рибчинський
В. Івасюк
13	Марія Тереса і її час	Б. Ямінський
15	Пластові весілля	К. Собенко
16	Урядове Оголошення	
17	Поїздка етнічних редакторів по північносхідньому Онтарію	І. Манастирський
19	Словник мудрої голови — мовні ігри	Т. Грицай
В. Вовк
20	Молоде перо: Вже весна красна	А. Д. Даревич
21	З життя Пластової Станиці у Вашингтоні	Л. Раковська
22	Спорт: IX Українські спортивні ігрища	О. Твардовський
24	Хроніка	
27	Датки на пресфонд, Замість квітів на могили	
	Оголошення	

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Ляля Войтович, ст. пл. Люба Мазяр, пл. сен. Володимир Гарпун-Пилишенко

● На обкладинці: Осінній краєвид (фото)

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:
ст. пл. сьоб Роман Ващук
пл. юн. Андрій Винницький
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
ст. пл. гетьман. сьоб Всеволод Онишневич
пл. сен. Олександр Юзенів
пл. сен. Дора Горбачевська
пл. сен. Юрій Данилів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямками та вимогами юнацького віну читачів.

ЮНАК

ВЕРЕСЕНЬ 1980

Ч. 9 (202) РІК XVIII

Інтернаціональне стандартно-серійне число,

0044-1384

Чим збагатило нас цьогорічне літо?

Все в душу входить вперто,

Ввійшло — навік зосталось.

Ліна Костенко

Дорогі Юні Подрузи і Друзі!

Я люблю початок шкільного року, зустрічі з Вами після літніх місяців, коли Ви десь гасали в природі, в інших країнах світами й повертаєтесь з багатством нових вражень та емоцій. Звичайно при нагоді принагідних зустрічей і на лекціях у школі ділитесь ними, а я багато користаю, — “вивчаю” Вас. Те, що Ви побачили, і що залишається у Вашій пам'яті і добром, і злом — залежить від того, що Ви бачили і як бачили.

Перша лекція була особливо цікава. Почав Тарас:

— Я з мамою був в Україні!

— О, як добре! Почуємо багато цікавого! — відізналися ті, які вже бачили Україну.

— Було пізно ввечері, коли літаком ми прибули з Москви до Києва! Як тільки стали на землі, я дуже зворушився, бо подумав, що дотикаюся тих місць, по яких ходили княжі дружинники, козаки, військо УНРеспубліки. А ще повіяв легкий теплий вітер і приніс ніжний запах квітів. А який чудовий Київ! Ми під'їжджали автобусом, а він, справді, як диво! Бані церков освітлені, місто на горбах, повно зелені. А Дніпро з берегами, з Володимирською гіркою, з Подолом — старою частиною міста над Дніпром... Тоді мені пригадалися всі ті поезії про красу Києва, які ми вивчаємо...

— А в якому готелі вас примістили: в “Дніпрі” чи в “Либеде”?

— Нас завезли до “Дніпра”. Там на стіні в ідальні чудові декоративні тарілки. І кожна інша! Хрещатик — вулиця біля цього готелю, — завжди повний людей. Він чудовий! Широкий, чистий. Гарні будинки, багато квітів і дерев. А хто з вас був на тому місці, де видно сліди Десятинної Церкви? Біля нього росте мала липа. Тітка Леся казала, що це дуже стара бабуса, бо їй вже десь вісімсот років. Ми були в Печерській Лаврі, в підземеллях бачили гроби з монахами, каплиці; оглядали собор Св. Софії, а в ньому саркофаг Ярослава Мудрого. Їздили ми також і на Володимирську

гірку, я дотикався руками пам'ятника Володимира Великого. Бачили пам'ятник Тараса Шевченка проти Університету. Їздили до Канева. Микола — водій автобуса — ніяк не міг втрапити на дорогу, що вела до Чернечої гори. Я сидів біля нього і запитав, чому нема знаку на роздоріжжях? І він мені з усмішкою: “То тобі не Америка чи Канада! Малий це, багато не знаєш!”

Тарас ще довго потім розповідав про Львів, Ялту, Тернопіль, Одесу; про те, що йому було дуже сумно й боляче, що в Києві не чути на вулицях української мови, що їхні провідники з “Інтуриста”, хоч і говорили до них по-українськи, проте, між собою завжди переходили на мову російську.

А тоді з обуренням заговорила Таня:

— А ви читали, що написав о. Василь Романюк, Оксана Мешко? Кров буриться, серце вискочити хоче, коли читаєш, як вони їх там мучать. Треба бути героєм, таким, як всі ті, що їх арештують, щоб Київ витримав русифікацію. Пише Оксана Мешко, що Михайло Мельник — молодий історик — був сім років без праці, переслідований, гонений, писав у поезії: “... Я твоє дитя, Україно, дай мені хліба!” Не був байдужим, писав до різних редакцій, протестував. не витримав жорстокості тоталітарного режиму, постійних обшуків, допитів і відібрав собі життя. Залишив молоду дружину і двоє малих дітей — Оксанку і Донну.

— А що з отцем Романюком? — запитали всі сумно. Про нього писали газети.

— Написав про переслідування віруючих. Над ними найбільше глумляться. Переслідують — і адміністрація, і кримінальники, і сторожі, ніхто за це не відповідає. За кожну скаргу в'язня карають, запихають в ізолятори*), не дають побачень з родиною, забороняють купувати харчі в таборі, годують їх постійно харчами зіпсутими, лякають, понижують, погрожують... Атеїсти позбавлені всякої гуманності, співчуття до людей. А світ, Церкви радять на з'їздах і нічого не допомагають... бо вірять, що в СССР є свобода релігії...

На цьому замовкла Таня і ми всі сиділи мовчки, глибоко зворушені. Думаю, що розповіді Тараса й Тані внесли в наші душі багато! Залишіться почуте й пережите на ціле життя. Ми справді своєрідно-урочисто розпочали новий шкільний рік. Вітаю Вас, Друзі!

Скоб! Подруга Гребля

*) Місце, в якому в'язень за нару перебуває на самоті.

50 років від розв'язання Пласту

Цього року, 26-го вересня, минає рівно 50 років, як у Галичині польська влада розв'язала Український Пласт і заборонила його дію.

Для наших юнацьких читачів п'ятдесят років це дуже давній час — це вже історія, яку треба вивчати, але серед великої пластової родини живе ще багато таких, які були свідками цих сумних для Пласту днів.

Треба знати, що вся діяльність Пласту в роках 1924 до 1930 відбувалася у важких умовах національної боротьби та переслідування польською владою. Шкільна влада у руках поляків ставилася до пластових відділів в українських школах ворожо. Тож дирекції українських шкіл мусіли розв'язувати їх один по одному. Вже в 1928 році польська влада розв'язала Пласт на Волині, де саме він так широко розвинувся.

У Галичині прийшло до того восени 1930 року, коли Українське Крайове Товариство Охорони Дітей і Опіки над Молоддю, що мало офіційну опіку над Пластом дістало доручення припинити діяльність пластових відділів у всіх школах. В тому часі відбулися обшуки пластових домівок, конфіскація майна й арешти головних пластових діячів. Арештовано одного з основників Українського Пласту проф. Івана Чмолу та його співробітників у Яворові, окружного зв'язкового д-ра М. Вербенця у Рогатині, окружного зв'язкового в Дрогобичі інж. О. Левицького, М. Іваненка та кільканадцять старших пластунів.

Хоч Український Пласт був уже довгий час сіллю в оці польської поліції, здається, безпосередньою причиною повного його розв'язання була трагічна смерть старшого пластуна, члена Організації Українських Націоналістів, Гриця Пісецького, що загинув влітку 1930 року під Бібркою в повному пластовому однострої. В тому часі Організація Українських Націоналістів вела активну терористичну боротьбу з польською владою, а в її рядах було багато

пластової молоді. Участь, однак, у збройному нападі на польську пошту під Бібркою старшого пластуна Г. Пісецького припечатала долю Пласту, як легальної молодечої організації.

Осінь 1930 року була нагінкою польської влади не лише на Український Пласт, але й на ціле українське організоване життя в Галичині і на ціле українське населення, щоби знищити яку-небудь опозицію перед виборами й зміною конституції. Тоді проведено т. зв. "ацифікацію", коли до Галичини спроваджено

Дроз і Сірий Лес під час Ювілейної

Пластової Зустрічі в 1957 р. на оселі "Пластова Січ" біля Торонта.

військові відділи, які знущалися над українським населенням і його провідниками в селах, нищили майно й арештували свідомий актив.

Тому нічого дивного, що в тому часі не міг далі існувати Український Пласт, який виховував українську молодь у високо патріотичному дусі. Тому й пластових діячів внарештували, як усіх інших, а в пластових домівках і у домах найбільш відомих пластунів відбувалися постійні обшуки й розшуки за "підпільними матеріалами".

Але пластуни не піддавалися. Дуже швидко після осінніх подій 1930 року Верховна Пластова Команда видала тайний наказ до всіх своїх відділів в Галичині не розв'язувати пластових частин, повідомляючи всіх пластунів і пластунок, щоб не вважали себе звільненими від пластової присяги. Першою реакцією на це було рішення пластунів заснувати видавничу кооперативу, видавати журнал і книжки у пластовому дусі та в цей спосіб продовжувати виховну пластову працю, хоч без однострою і без легальних відділів. Перше число нового журналу, що мав заступити "Молоде Життя", вийшло вже чотири місяці після розв'язання Пласту п. н. "Вогні". Верховну Пластову Команду заступлено т. зв. "Пластовим Центром", а опіку над літніми таборами,

веденими пластунами і з пластовою програмою, перебало створене для цього товариство — "Комісія Виховних Осель і Мандрівок Молоді".

В такий спосіб розв'язаний легально Український Пласт 1930 року продовжував свою діяльність таємно і під постійною загрозою аж до свого відновлення поза границями Батьківщини у 1945 році.

Відвазі й стійкості малої групи пластових провідників, із першим Начальним Пластуном (тоді — Верховним Пластуном) проф. Северином Левицьким на чолі, завдячуємо те, що Український Пласт не завмер у 1930 році, а жив і живе до сьогоднішнього дня.

Ольга Кузьмович

ЮНАЦЬКИЙ КОНКУРС НА ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР

28 Курінь Уладу Пластунів Сеньорок "Верховинки" проголошує

Конкурс Літературного Фонду
св. п. Лесі Дзядів-Кульчицької

на літературну творчість — поезія і проза.

I нагорода 150.00 дол.

II нагорода 80.00 дол.

III нагорода 50.00 дол.

До участі в конкурсі запрошуємо членів — юнацтво молодечих організацій: Пласту, СУМ-у і ОДУМ-у з усіх країн нашого поселення.

Жюрі конкурсу: Богдан Бойчук, Валентина Юрченко і Олександра Юзенів.

Твори просимо надсилати під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом подати в окремій запечатаній конверті. Слати на адресу:

PLAST - WERCHOWYNKY
140 Second Avenue
New York, NY 10003 USA

Реченець конкурсу: 1 січня 1981 року.

А що ви на це?

ЧИТАЧІ ВІДПОВІДАЮТЬ

Від Редації: У цій рубриці ми постійно містимо дописи на різні цікаві, а не один раз і дразливі питання, які нуртують серед пластунів. Вони на те, щоб зрушити наших читачів, дати їм щось до роздуму і дискусії, а з тим і живої реакції. Ось недавно таку живу реакцію із усіх сторін викликали дописи в цій рубриці Петра Вериги. З приємністю даємо тепер місце для тих читачів, що бажають йому відповісти.

Наш заклин у червневому числі "Юнака", щоб відповісти пл. розв. П. Веригі на його досадливі завваження найшов широкі відрух. Дуже з того приводу радіємо і з приємністю віддаємо місце на ці відповіді тим більше, що вони писані у дружньому, переконливому тоні.

В тому числі відповіді пл. розв. Андрія Ганкевича із Малої Семинарії у Римі та ст. пл. Дзвінки Бабиченко-Борис колишньої членки Пластової Станиці в Торонто.

До пл. розв. П. Вериги

Дорогий Друге!

В "Юнаку" за червень 1980 р. Ви пишете про юначок в Торонті. Згадуєте, що вони люблять закурити. Це не є нічого нового серед пластової молоді, а зокрема серед пластунів. Отже, перше скритикуйте хлоп'ячі курені, а тоді беріться до дівчат.

Брак дисципліни не є лише виною юначок. Тепер немає дисципліни у школах, у юнацьких гуртках, а навіть і в родині. Пласт є виховною організацією, але не може брати на себе цілої відповідальності виховування своїх членів. Юначки, як і юнаки, мусять мати почуття дисципліни, винесене з дому, а Пласт може лише далі його плекати.

Коли я була юначкою, то читала "Юнака" від одної обкладинки до другої. Мене найбільше цікавили знімки і мовні ігри. Я шукала на знімках знайомих з інших станиць і таборів. Можна сказати, що саме через дописи з різних країн і знімки я поїхала до пластового табору на американській землі та там і пізнала свого чоловіка. Це вже 11 років, як ми зустрілися на пластовому таборі. Я знаю, багато юначок, що пильно переглядають "Юнака" та те, що їм цікаве, читають. Отже, не можна робити узагальнень з окремих фактів. Я б сказала, що Ваші завваги, хоч деякі можуть бути навіть правдиві, звучать дуже типово для молодого "мейл шовініст"). Будьте обережні,

бо значення і рівноправність жінок зростає з кожним роком і ми здобуваємо щораз більшу пошану в кожній професії. Я вірю, що Ви тепер перепросите юначок в Торонті, яких Ви своєю статтею вразили, даючи загальниковий негативний їх осуд.

Я сама виростала в Торонті у 70-их роках і ми мали в тому часі також багато проблем. Була нас мала група дівчат, що не курили, говорили лише по-українськи, добре вчилися та були зацікавлені лише українськими хлопцями. Ми не були тоді дуже популярними, але ті, що одружилися з українцями, — назагал щасливі, хоч трапляються розводи.

Але я думаю, що все, що Пласт сьогодні повинен робити — це плекати любов до України і до всього українського, як також старатися виробити і збільшити національну свідомість. За моїх юнацьких часів Пласт мені дуже багато дав і я постараюся дати моїм юначкам щось подібне.

На кінець хочу згадати про щось, що мене дуже заболіло у Вашому дописі. Це були слова: "Доброго місця на табір не могли знайти, то мали свій табір на Пластовій оселі в Грефтоні".

Що зле з Пластовою оселею в Грефтоні? Нас сотки таборували на Пластовій Січі. Наші батьки й українські громадяни жертвували багато важко зароблених грошей, щоб купити для нас ту оселю. Багато людей побудувало там свої доми. Там є капличка, басейн, тенісові площі, є місце на табори і на прогулянки. Я все ще пам'ятаю, як у новацтві з товаришкою ловили жаби коло озера. Я все ще пам'ятаю гурткові табори, на яких ми їли цілий тиждень макарони та охолоджували молоко й масло в потічку. Я все ще пам'ятаю напади, стійки, ватри. Я взяла свій гурток юначок "Жоржина" на Пластову Січ таборувати і завдяки тому ми дуже зжилися. Я Вам скажу і прошу це добре запам'ятати: не треба Скелястих Гір, Джасперу чи Бенфу, лещатарських теренів, щоб згадувати пластові табори. Часом спогади є приємні, часом ні, але вони в'яжуть нас з Пластом. Мета таборівання в Пласті найважливіша — а не місце! Пластовій Січі ж нічого не бракує!

Скоб!

ст. пл. Дзвінка Бабиченко-Борис

Дорогий Друже!

Читаючи Вашу статтю "Чи занепад моралі в Пласті?.." та перечитуючи Вашу статтю "Що мене турбує і болить", яка ще з листопаду 1979-ого р., можна подати коментарі, "відгукнутись" на Ваші думки.

Спершу, я хотів би Вам погратувувати за такі цікаві статті, бо справді я ще дотепер ані не чув, ані не читав статей такого роду, написаних молодим юнаком, приблизно мого віку.

Щодо церковних справ, Ви Друже, маєте частинну рацію, бо мені здається, що то не тільки частина пластової молоді, але то досить велика частина всієї української молоді занедбує обов'язки свого віровизнання.

Мені здається, що то не тільки пластунки гуляють на забавах, але також й інші українські дівчата. А щодо "вставання в неділю рано, щоб піти на Святу Літургію", це проблема ментальності молоді між дванадцятим і двадцять першим роком їхнього життя. В цій періоді зроджуються сумніви супроти конечности молитви й щодо віри в Бога, та перевага матеріальних речей над духовними. Я не кажу, що вони не вірять в Бога, о ні, але ще не бачать жодної сатисфакції в тім, що є "інституційне", чи наставлене "згори" та "традиційне", чим до того періоду, була просякнена їхня духовність.

Щодо надужиття алкоголю та курення, Ви теж маєте рацію, бо це проти Пластового Закону. Виховники не можуть завжди слідити своїх юнаків та юначок, але більшість виховників повчають та настоюють, щоб юначтво виконувало зобов'язання, жило за пластовим законом. Мені здається, що майже всі виховники (є винятки) стараються запобігти переступленню законів (приписів пластового життя), і цю справу треба похвалити. Вони роблять те, що можливе, часом навіть, як цього потрібно, вживають дисциплінарні заходи,

*) Мужеський шовініст

але вони не мають якихось надприродних змислів, щоби все знати та всьому запобігти. Хіба Ви їх маєте?!

Є факт, що деякі "наші" дівчата, замість ходити з "нашими" хлопцями, ходять з чужинцями. Але як Ви скасуєте всі українські забави, тоді де піде "наша молодь"? Очевидно вона піде на чужі забави і там буде витрачувати гроші, замість давати нашим організаціям, які організували б забави виключно для "нашої" молоді, і всі приходи йшли б на користь станиці або "Юнака". Є самозрозуміло, що як будете ходити на чужі забави, зацікавитесь з чужими молодими людьми й, не маючи можливості зацікавитися з "нашими", будете дружити та побиратися з чужинцями. Треба взяти під увагу, що теперішня молодь є різна, часами іде фальшивими дорогами. Тому треба її провадити на добру дорогу, але не критикувати її поведінки, її зацікавлення чи навіть її музичних смаків. Треба увійти між неї, зацікавитись нею та поправляти її, там де вона може мати злі дороговкази.

Мені здається, що то є обов'язком батьків виховати своїх дітей в цих напрямках, бо Пласт не може мати аж такого впливу: чи то вдома, чи на вакаціях.

Отож, всієї вини не можна скидати на молодечу організацію, в якій юнак чи юначка перебуває тільки частину свого часу, у нашому випадку — в Пласті.

З Вашої статті, Друже Петре, можна зрозуміти, що Ви граєте ролю екстреміста, бож хочете направити цю ситуацію скрайніми засобами: забава не йде — треба її *зовсім* скасувати; братчик чи сестричка (виховник) зле поводить, — то замість його чи її по-братському повчити та поправити — треба його чи її *зовсім* викинути з Пласту. Роздумуючи про такі ситуації, розуміється, що таким способом ніде не зйдемо, бо загальний занепад моралі не є тільки в Пласті, але в цілому світі.

пл. роз. Андрій Ганкевич

Рим, Італія.

Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union

108 Second Avenue, N.Y. 10003

Tel.: 212-473-7310

СКЛАДАТИ ГРОШІ ЧИ ПОЗИЧАТИ

НАЙКОРИСНІШЕ

**У ФЕДЕРАЛЬНІЙ КРЕДИТОВІЙ
КООПЕРАТИВІ "САМОПОМІЧ"
В НЬЮ-ЙОРКУ**

Згадуючи нашого „Вихора“

**Антуан
де Сент-Екзюпері**

НІЧНИЙ ПОЛІТ
(уривок)

Від редакції: У місяці вересні минає вже сім років, як несподівано і передчасно згинув смертю літуна широковідомий пластун — Чорноморець сл. п. пл. сен. Ярослав Лучнян.

Він був ентузіастом і промотором літунського пластування та перший переводив літунські пластові вишколи. Від часу його відходу на Вічну Ватру літунське пластування у нас завмерло, хоча напевно серед пластунів багато таких, що цікавляться літунством, є навіть активними літунами. Але, либонь, у нікого з них немає такого ентузіазму і такої любові до літання у просторах, яке було в нашого незабутнього "Вихора".

Згадуючи його містимо тепер у вересні уривок із твору письменника-літуна, широковідомого у світі А. Сент-Екзюпері, що як і наш Друг "Вихор" був закоханий у літання.

Для пілота ця ніч була безкрая. Вона не провадила ні до порту (всі вони здавались неприступні), ні до світання — за годину сорок хвилин має вийти бензина. Рано чи пізно, так нічого й не бачачи, вони впадуть у безодню.

Тільки б дочекатися досвітку...

Вранішня зоря уявлялась Фаб'єнові золотим піщаним пляжем, що до нього могло їх прийти після випробувань страшної ночі. Під крилом літака, що попав у біду, постали б рятівні береги рівнин. Мирна земля несла б свої заснулі хутори, отари, горби. Всі ті невідомі предмети, що перекочуються тепер у п'яті, миттю прибрали б безпечного вигляду. О, коли б тільки змога — як порвався б він назустріч днів!...

Він подумав: "Кільце замкнулось". Чи так, чи інак — все має вирішитися ще до світання.

Тільки так... А бувало, перші години світання приносили йому зцілення...

Але нині нема чого дивитися на схід, туди, де живе сонце: поміж літаком та сонцем залягли безодні глибини ночі; з них — не вибратися.

**

Годину опісля бортрадист літана з Патагонії відчув легенький поштовх, ніби хтось підвів його за рамена. Він роззирнувся довкола — важке хмаровиння пригасило зорі. Він нахилився вниз, до землі, шукаючи світелка сіл, подібні до припишкх у траві блищаків, але ніщо в тій чорній траві не блимало.

Він тоскно подумав, що заповідається важна ніч: наступ, відступ, підбиті терени, що доводиться повертати ворогові. Він не розумів тактики пілотової, йому здавалось, що вони невдовзі вженуться в товщину ночі, як у мур.

Тепер він зауважив попереду, на обрії, якісь невиразні зблиски, наче заграву над нузною. Радист торкнув Фаб'єна за плече, але той не ворухнувся.

Він угадував, проте, можуть, що зачалася в самій нерухомості цієї темної постаті. Він захоплювався могуттю, що необорно поривала його назустріч бурі, але й боронила його. Він знав, що руки, стиснуті на штурвалі, уже пригнули бурю, мов карк звірові, а дужі, понищо нерухомо застигли рамена зберігають величезний запас снаги.

Радист подумав, що зрештою вся відповідальність лягає на пілота. І ніби вмовившись на спині коня, що летить учвал в обійми пожежі, радист з насолодою відчув матеріальну, ваговиту, міцну силу, що струмувала з цієї непорушно завмерлої попереду чорної постаті.

Ліворуч, як маяк з миготливим вогнем, кволо спалахнуло нове вогнище.

Радист хотів був торкнутися рамена Фаб'єнового, попередити його, але пілот уже поволі повертав голову і якусь мить дивився в лице новому ворогові; потім, так само повільно, він прибрвав попередньої постави; все ті самі нерухомі плечі, та сама притиснута до шкіряної спинки потилиця.

Перші вихори далекої бурі докотились до літана. Метал тихо гойднувся цілою своєю масою, навис вагою над тілом радиста, далі ніби розчинився, розтанув, і хвилю яку радист плив сам у чорній п'тьмі. Тоді він учепився обіруч у крицеві ланжерони.

У всьому світі радист бачив тільки червону лямпочку, що освітлювала кабіну, і здригнувся, уявивши, як він спускається в саме серце ночі, під захистом лише самої шахтарської лямпи. Він не зважився турбувати пілота запитаннями. Стиснувши рукою крицю, похилившись уперед до Фаб'єна, дивився він у його похмуру потилицю.

У кволому світлі виднілися голова, нерухомі рамена. Здорове темне тіло трохи схилилось ліворуч; обернене до бурі лице обмивалось, напевне, зірницями. Але того радист не бачив. Усі почуття, що перебігали на спрямованому до бурі обличчі — гримаса досади, воля, гнів, — усі сигнали, що ними бліде лице пілотове обмінювалося з короткими спалахами грозових вогнів, — усе це було для радиста незбагненим.

Українська громада Олбанської округи була потрясена сумною вісткою про трагічну смерть 16-літнього Романа Сосяка, учня 10 кл. з Лейтгем, Н. Й.

З двома американськими товаришами вибрався він 23-го травня на прогулянку човном на озеро Лон Лейк біля Саратоги. Човен перевернули, не було рятункових поясів, вода була дуже холодна, що утруднювало рятункову акцію. Хоч Роман був добрий плавець, однак мав труднощі, мабуть дістав корч ноги. Два товариші пробували його рятувати, але без успіху. Рятункове поготівля видобуло з води вже мертве тіло.

Тому рік Роман закінчив школу українознавства з гарним успіхом. Належав до Пласту від 7-го року життя, відбув десять пластових таборів, мав багато друзів пластунів. Свої

пластові обов'язки виконував незвичайно со-
вісно.

Ввечері 26-го травня у похоронному заве-
денні Фіцджералда в Коговзі о. митрат В. Ан-
друшків відправив панахиду. Прибули члени
родини, молодь Пласту й СУМА в одностроях,
українське громадянство заповнило кімнати
заведення. Після панахиди брат батька Рома-
на інж. Василь Сосяк подякував усім за чис-
ленну участь. Зібрано поважну суму на плас-
тові потреби.

А 27. 5. в церкві в Коговзі о. митр. В. Ан-
друшків відправив Службу Божу, панахиду та
попрощав Покійного — примірного юнака,
члена Вівтарної Дружини, доброго учня, що
подавав найкращі надії. На кладовищі від
Пластової Станиці виховниця пл. сен. Дарія
Якубович прощала Романа, як зразкового плас-
туна, що всі свої пластові обов'язки виконував
незвичайно сумлінно. Численна українська
громада віддала останню прислугу Покійному.

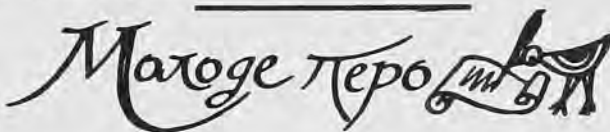
Відтак члени Пластприяту улаштували триз-
ну в залі Українського Клубу в Вотервліті.
Голова Станичної Ради, пл. сен. І. Дурбак, по-
прощав Покійного як ідейного пластуна, гід-
ного переємника пластових ідей, тих ідей, що
були в основі від початку славного існування
Пласту, що їх найкраще можна окреслити
двома словами "Молода Січ". Роман захоплю-
вався пластовою діяльністю так, як перші чле-
ни Пласту тому близько 70 років, мав добрий
вплив на своїх друзів.

Покійний Роман походив з пластової ро-
дини, бо всі її члени належали до Пласту і до
Пластприяту та працювали в їх рядах.

Разом з Родиною належав до 191. Відділу
УНС.

Нехай пухом буде Йому гостинна амери-
канська земля! В. Й. П.!

(Пластун)

ВЕЛИКДЕНЬ ДОМА

Великдень дома ми звичайно святкували
за старим стилем. Хоч мене вже від двох ро-
ків нема в хаті, бо студіюю в Малій Семіна-
рії, я ще трохи пам'ятаю це святкування, і
цією короткою статтею хотів би поділитись з
вами моїми спогадами.

Ранком в Квітну Неділю вся родина з баб-
цею на чолі йшла до церкви. Служба Божа
була довша, ніж звичайними неділями, бо по
Святому Причастю священник святив воду, а
потім цією ж водою кропив базьки, що їх роз-
давали богомольцям при виході з церкви. Вдо-
ма ми клали базьки при іконі Пречистої Діви
Марії з Ісусиком на руках.

У Велику П'ятницю ввечері ми йшли до
церкви бити поклони перед Плащаницею. На
ній зображено похованого Ісуса в білій оде-
жі, а над ним плаче його страдницька Мати
з побожними людьми. Навколо Плащаниці
багато пахучих квітів, а збоку стоять по двоє
юнаків або юначок. Коли я був ще малий, ма-
ма мені завжди казала, що там під Плащани-
цею спочивало на правду тіло Христове. Я в
це вірив і тому дуже легко цілував Плаща-
ницю, щоб часом вона не впала на мертве ті-
ло Христа.

Субота напередодні великого Празника
була для мене одним з найкращих днів ціло-
го тижня. Ранком приходили ми до церков-
ної залі, ставили наші кошички, наперед нами

приготовлені: в кошику — вишивка, бабка,
ковбаси, мед, сир, хрін, писанки, сіль... Від-
так виходили до церкви на Св. Літургію. По
відправі сходили ми знову до залі, де о. па-
рох проходив і благословляв кошики, покроп-
ляючи їх святою водою. При цьому теж про-
ходили й паламарі та збирали пожертви.

На Великдень, звичайно, ми вставали піз-
ніше, бо великодня відправа була щойно в
одинадцятій годині. На сніданок ми запрошу-
вали наших американських друзів, які вель-
ми подивлялися наші звичаї, а найбільше писан-
ки та крашанки. Споживали свячене. Заїдаю-
чи, говорили, жартували й забавлялись.

Надходив час збиратись на Службу Божу,
до якої ми святочно вбиралися. В цей день
ми всі радісні й веселі. По торжественній, хви-
люючій серця відправі, всі богомольці сходи-
лися на великодню перекуску: каву з солодо-
щами.

Відтак вся моя родина їздила на цвинтар,
де похований мій дідусь. Там купували ми сві-
жі квіти і садили коло гробу, підливаючи їх
свяченою водою. Хотіли, щоб також і наші
померші брали участь у святкуванні такого
великого свята. Цікавий я знати як ви, Дорогі
Друзі, святкуєте Великдень.

пл. юн. А. Ціховляс

❧ Про пісню „Марічка“ ❧

Звичайно, молодь співаючи різні пісні, не пригадується, хто є авторами і композиторами цих пісень. Не застановляється вона й над тим, чи ця пісня, що вона її тепер співає, оригінальна, чи може має інші варіанти, чи навіть пофальшовання.

Відомо, що багато українських пісень через затрату прізвищ їхніх авторів і композиторів стали народними піснями. Відомо також, що багато українських пісень з різними перерібками присвоїли собі інші народи, але й відомо, що комуністсько-московський окупаційний режим в Україні постійно слідкує за тим, щоб в українських піснях не пробивався український національно визвольний дух, щоб не виявлялася психіка, українська удача, а навіть українська любов, українська надія і українська природа. Коли така українська пісня появиться, що демонструє українську відрубність від російського народу, советський уряд, при допомозі своїх платних поетів і композиторів скомпонує її так, що вона стане пісню розваговою, чи пісню „частушкою“.

Можна б подати багато прикладів про те, як поети і композитори в Україні з наказу уряду „перелицювали“ різні пісні на советський лад, або й зовсім пофальшували тексти, але широка це тема. Та як яскравий приклад советського фальшування пісень, я подам дуже популярну в Україні і в країнах поселення української спільноти пісню „Марічка“.

Цю пісню, як пишуть мені з України мої приятелі, створила українська молодь у Сибірі, що опинилася за дротами комуністсько-московських таборів. Своїм змістом і мелодією ця пісня так сподобалася усім, а зокрема молоді, що вона скоро поширилася по всіх концтаборах і по всій Україні.

Советський уряд був не всилі стримати популярності пісні і тому він заангажував Михайла Ткача, щоб він узяв на себе авторство цієї пісні і так спрепарував її текст, щоб вона стала „советським романсом“.

Михайло Ткач пропустив цілі стрічки, неприхильні для советського режиму і змінив деякі слова так, що з патріотичної пісні, що її співала молодь у концтаборах, вийшла любовна лірична пісня.

Музичну обробку до пісні, що її переробив Михайло Ткач, дав С. Сабадаш. При тому

варто звернути увагу на те, що у поясненні редакційної колегії у книжці „Пісні літературного походження“ подано, що пісню „Марічка“ записав у 1960 році Н. О. Бучко від студенток Ананьївського сільського технікуму на Одещині. У пісеннику „На крилах пісні“, що виданий 1966 р. в Києві, автором пісні є М. Ткач і композитор С. Сабадаш.

Мета фальшування советською владою тексту пісні, яка первісно називалася „Неспокійна річка“, була дуже проста. Відтягнути увагу української молоді від вищих вартостей — родинного вогнища, дому батьків і України, а вказати на дівчину Марічку і її природну красу, якою захоплюються парубки.

Точний первісний текст, що прислано з України п. з. „Неспокійна річка“ такий:

*В'ється, наче змійка,
Неспокійна річка,
Тулиться близьенько
До підніжжя гір,
А на тому боці,
Там моя Марічка,
Там моя Вкраїна,
Туди лине зір.*

*Там мати і батько
Голодні бідують,
Мов шулік, нанесло
Всюди москалів.
Там вони гуляють —
А я тут із жалю
П'ястуки стискаю,
Не нахожжу слів.*

*Як з барака вийду —
За дротами стану:
Виграє красою
Широчінь ріки,
Жаль у серці в'ється,
Як на річку гляну,
Втратив я свободу
На довгі роки.*

*Не питайте, хлопці,
Чом я самотній,
Біля річки пізно
Мовчазний ходжу.*

*Там на тому боці
Загубив я спокій
І туди дороги
Я не знаходжу.*

*Та нехай сміється
Неспокійна річка —
Все одно на той бік
Дорогу знайду.*

Чуєш, чи не чуєш,
Дорога Марічко —
Я на Україну
Стежку прокладу.

А тепер варто порівняти спрепарований текст, що його приготував М. Ткач і він був надрукований в Києві в пісеннику "На крилах пісні" 1966 року. Він такий:

В'ється, наче змійка,
Неспокійна річка,
Тулиться близьенько
До підніжжя гір;
А на тому боці —
Там живе Марічка,
В хаті, що сховалась
У зелений бір.

Як з кімнати вийде,
На порозі стане,
Аж блищить красою,
Широчінь ріки,
А як усміхнеться,
Ще з-під лоба гляне,
"Хоч скачи у воду!"
Кажуть парубки.

Не питаєте, хлопці,
Чом я одинокий
Берегом так пізно
Мовчазний ходжу!
Там на тому боці
Загубив я спокій,
А туди дороги
Я не знаходжу.

Та нехай сміється
Неспокійна річка,
Все одно на той бік
Я пугі знайду.
Чуєш, чи не чуєш,
Чарівна Марічко!
Я до твого серця
Кладку прокладу.

Які ще будуть зміни у пізніших советських збірниках пісень, не відомо, але цей один дуже яскравий приклад вказує на те, як советський уряд з платними піснеспісцями не дає можливості вільно самвидавним пісням поширюватися серед широкого загалу українського народу, а в тому і серед загалу української молоді. Українській молоді у вільному світі варто не тільки співати українські пісні, що продістаються у грамофонних записах, але варто пізнавати справжніх авторів і композиторів цих пісень, а в тому і справжні первісні тексти цих пісень.

Передруковано в скороченні за "Свободою"

Наш постійний дописувач і приятель ст. пл. Юрко Мончак з Монтреалю пише нам ось що:

"Недавно я прочитав у "Свободі" цікаву статтю, котру посылаю і прошу помістити на сторінках "Юнака". Думаю, що це було б дуже корисне для юнацтва, якщо б воно довідалося як советська влада "програмує" народні пісні. Стаття дуже цікаво написана і припускаю, що зміст її зацікавить юнаків і юначок, та що таким способом поширяться оригінальні слова до пісні "Марічка".

Від редакції: Дякуємо другові Юркові, що звернув нам на це увагу та містимо статтю дещо скорочену в цьому числі "Юнака".

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARCA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$6.00 з додатком коштів пересилки.
- БУКВАР МАРІЇ ДЕЙКО, ціна \$4.00 і кошти пересилки.

Софія Ротару — прославлена співачка, що з особливим чаром передає композиції музичних творів Володимира Івасюка.

Тут у США чи в Канаді ми маємо змогу слухати різні українські вокально-інструментальні ансамблі, деякі кращі, а деякі більш пересічні.

Та мені здається, що таки найкраще виконують українські пісні вокально-інструментальні ансамблі з України. Ці ансамблі завжди мають щось цікаве й унікальне, що різнить їх від тутешніх ансамблів. Скільки з нас захоплюється глибоким, багатим голосом Софії Ротару чи цікавими інструментальними переходами ансамблю "Кобза". І ось знов маємо нагоду послухати ще два українські вокально-інструментальні ансамблі — "Ватра" та "Візерунки шляхів".

Платівка ансамблів "Ватра" та "Візерунки" вийшла недавно в Канаді, і тепер також можемо її набути в українських крамницях тут у США. Хоч ця платівка — це передрук, а не оригінальна записка (ансамбль "Ватра" та "Візерунки" є з України), з технічного боку вона добре випродукована.

Репертуар ансамблю "Ватра" та "Візерунки" дуже різноманітний. Знаходимо народні мелодії ("Гей ви хлопці молодії", "Чорні очка, як терен", "Била мене мати") в нових опрацюваннях, з цікавою інтерпретацією. Є сучасні пісні, знані з платівок Софії Ротару ("Івана Купала", "Жовтий лист", "Пісня буде з нами" — останні дві — це композиції Володимира Івасюка, який написав пісню "Червона рута"). Є також цілком нові пісні, яких не зустрічалось

на жадних інших платівках ("Відлуння в горах", "Ровесники", "Коло млина калина", "Весна і ти", "Камінь сонця"). На жаль, на платівці не написано, хто написав ці пісні, котрий з цих двох ансамблів їх виконує і хто є солісти. Особливо цікаво виконана пісня "Марійка". Це не одна пісня, а в'язанка народних мелодій; багато з них ми знаємо з фільму "Тіні забутих предків".

Ансамблі "Ватра" та "Візерунки" — міцні вокально та інструментально. Солісти добре інтерпретують пісні, які не завжди легкі до виконання. Деякі групові партії складні щодо гармонії ("Била мене мати", "Камінь сонця"), але співаки їх вміло виконують.

Інструментально ансамблі особливо міцні. Помітно виділяються (як у багатьох ансамблях з України) бубніст і басист. Щодо техніки вони бездоганні, а мають нелегкі ритмічні партії, зокрема в піснях "Коло млина калина" і "Марійка". Решта інструменталістів також дуже солідні (трубки, клявіатура, скрипка) і навіть гітарист добре вив'язується (сольові гітаристи з України звичайно слабші від американських). В цілості ансамблі дуже зіграні і добре звучать як у сольових партіях, так і в акомпаніменті.

Хто тільки цікавиться українською музикою легкого жанру, обов'язково мусить придбати платівку ансамблів "Ватра" та "Візерунки шляхів". Це одні з найбільш поступових українських ансамблів. Рекомендую цю платівку всім!

Ст. пл. Олесь Кузишин

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя;
Допомога окаліченим і немічним членам; Стипендії і стипендіяна допомога студіюючій молоді у вищих школах;
Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Гловної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

сл. Ю. Рибчинський
муз. В. Івасюк

"БУДЕ ЖИТИ ТВОЯ ПІСНЯ..." У ДОЛІ СВОЯ ВЕСНА

ПОМІРНО

Музична партитура пісні. Написана для голосу та фортепіано. Ключовий знак: 4/4. Тональність: А-мінор (Am). Ритм: помірно. Партитура складається з шести рядків нот. Під нотою вказано український текст пісні. Над нотою вказано акорди: Am, D, Am, D, Gm, A, Bb, Esus E, Esus E, Am, Dm, G, C, F, F/E, Dm, Dm/B, C, Esus E, Am, Dm, G, C, F, F/E, Dm, Dm/B, Am/E, E, Am.

ТИ ВЕР-НЕШ-СЯ ТОДІ В ТОЙ ПЕР-ШИЙ ДЕНЬ, ТИ ВЕР-НЕШ-СЯ І ВСЕ ЗГА-ДА-ЄШ ЗНОВ Я
ХО - ЧУ ЩОБ ЗБУЛИСЬ СЛО-ВА ПІСЕНЬ Я ХО - ЧУ ЩОБ ЗБУЛАСЬ ЛЮ - БОВ У
ТЕ - БЕ ЛЮ - БОВ ОД - НА У МЕНЕ ЛЮ - БОВ ОД - НА І З
РО - КІВ БЕ - ЇЕ ВО - НА У ТОЙ НАЙПЕРШИЙ ДЕНЬ У
ЩАС-ТЯ СВО - Я СТРУНА У ДО - ЛІ СВО - Я ВЕС - НА, ХАЙ
БУ - ЇЕ ЗАВЖДИ ВО - НА В ПО - ЛО - НІ У ПІ - СЕНЬ.

Ти вернешся тоді в той перший день,
Ти вернешся і все згадаєш знов.
Я хочу, щоб збулись слова пісень,
Я хочу, щоб збулась любов.
У тебе любов одна, у мене любов одна.
І з років веде вона у той найперший день.
У щасті своя струна, у долі своя весна,
Хай буде завжди вона в полоні у пісень.

Нехай і ще змалку все одно
Я двері відчиню своїй весні,
І щастя прилетить в моє вікно
І сонце принесе мені.
У тебе любов одна, у мене любов одна
І з років веде вона і той найперший день
У щасті своя струна, у долі своя весна,
Хай буде завжди вона в полоні у пісень.

Я тобі подарую ластівку,
Як пісню з горними крилами,
Ти мені подаруєш троянду.
І навіть як нас не стане,
На наших могилах
Цвістимуть троянди,
Ластівки воду носитимуть,
Щоб вони не зів'яли.
Борис Корнієнко

Я не виріс поетом,
Я виріс полином гірким.
Із-під джерел землі пухкої
Коріння прадідів моїх
Торкається мене.
Борис Корнієнко

Марія Тереса і її час

Портрет цісареві Марії Тересі

Цісарський замок "Шенбрун" у Відні, в якому в часі від 13 травня до 26 жовтня 1980 р. відбувається вистава "Марія Тереса і її час"

(за малюнком
Наналето з
року 1759).

Цього року Австрія відзначає ювілейний рік цісареві Марії Тересі, яка також в житті українців відіграла важливу роль. В часі її володіння українські землі — Галичина і Буковина належали до австрійської імперії, а в 1775 році Марія Тереса заснувала у Відні українську греко-католицьку церкву св. ВМ Варвари.

Марія Тереса народилася 13 травня 1717 р. у Відні. З огляду на це, що її батько Карло VI (про якого казали, що в його імперії "сонце ніколи не заходило", бо вона була така велика) не мав синів. Він заповів, що його дочка Марія Тереса після його смерті має стати архикнягинею Австрії. Вона перебрала цю функцію в 1740 році і виконувала її аж до смерті 29 листопада 1780 р.

Тому, що її чоловік Франц Степан I з Льотрінгії був цісарем святої римської імперії німецької нації, вона була фактично також цісаревою. Від 1770-го року син Марії Тереси Йосиф II був вже її співрегентом.

Спочатку Марія Тереса, як перша жінка на троні австрійської імперії, не мала легкого володіння, бо сусідні країни думали, що для них тепер буде легше воювати з Австрією. Вони зачали війну, а передусім король німецької Пруссії Фрідріх Великий. Після третього розподілу Польщі в 1772 р. Галичина припала Австрії, а в 1775-му році Марія Тереса відкупила Буковину від Туреччини. І так можна сказати, що від того часу аж до кінця першої світової війни до 1918 року Відень був столичним містом для українців тих двох провінцій Австрії. При новозаснованій українській греко-католицькій церкві св. ВМ Варвари у Відні створилася українська громада, яка існує до нинішнього дня.

Під Австрією українці Галичини й Буковини пережили великий розвиток культури.

З приводу 200-ліття смерті цісареві Марії Тересі в часі від 13 травня до 26 жовтня 1980 року австрійський федеральний уряд організує в цісарському замку "Шенбрун" у Відні найбільшу виставу, яка досі відбулася на території австрійської республіки, під назвою "Марія Тереса і її час". Патронат над виставою перебрав президент австрійської держави д-р Рудольф Кірхшлегер. Вистава старається показати життя Марії Тересі та всі історичні події з її доби, як і досягнення в ділянках культури, музики, архітектури, малярства, індустрії та життя народів у різних частинах австрійської монархії в роках 1740 до 1780.

Престіл в українській греко-католицькій церкві св. ВМ. Варвари у Відні з запрестольною іконою, яка подібна обличчям до молоді Марії Тересі.

Цінна Євангелія в срібній оправі, подарунок Марії Тересі для Церкви св. ВМ. Варвари; на обкладинці "МТ", монограма цісареві.

Хрест з Церкви св. ВМ Варвари, — під кришталевим сілком бачимо вишівну образу Ісуса Христа, яну виготовила дочка цїсаревї Марїя Антоанета.

Офіційна першоднівка з початку вистави про Марію Тересу з українською печаткою Союзу Українських Філателістів в Австрії.

На виставі будуть також деякі експонати з української католицької церкви св. ВМ Варвари у Відні, в якій зберігаються численні скарби з часів володіння Марії Тереси, як, напр., цінна Євангелія в срібній оправі (подарунок цїсаревї для церкви), запрестольна ікона св. ВМ Варвари та інше.

З приводу ювілейного року Марії Тереси австрійська пошта випускає тривартісну серію спеціальних поштових марок, які показують портрети Марії Тереси з різних років її життя. Союзіві Українських Філателістів Австрії (СУФА) припала велика честь в день першоднівки тих марок 13 травня 1980 в самому цїсарському замку "Шенбрунн" влаштувати виставку поштових марок, під час якої урядуватиме також спеціальний відділ австрійської державної пошти.

Проекти спеціальних поштових штемпів австрійської державної пошти, які були на виставках СУФА 13 і 15 травня 1980 р.

А вже два дні пізніше СУФА присвячує ще одну філателістичну виставку пам'яті Марії Тереси. З нагоди від'їзду 16-го "Поїзду Сонця" СУФА 15 травня ц. р. організує філателістичну виставку на полуднево-східньому двірці Відня, де також знову урядуватиме спеціальний відділ австрійської державної пошти. Спеціальний поштовий штемпель з того приводу показує вже згадану запрестольну ікону з церкви св. ВМ Варвари, яка подібна обличчям до Марії Тереси. Це вже п'ятий раз, що СУФА бере участь у акціях харитативної організації "Поїзду Сонця", яка раз в рік дає можливість 400 калікам у віці від 8 до 80 літ бодай на чотири дні забути свою тяжку долю та побачити провінції Австрії й сусідні країни з вікна поїзду.

Вистава у замку "Шенбрунн" притягне, за інформаціями туристичного відділу міста Відня, понад 1,800,000 туристів до столиці Австрії і напевно було б варта, щоб наша пластова молодь, яка матиме нагоду в літі перебувати в Європі, відвідала цю виставку.

ПЛАСТОВЕ ВЕСІЛЛЯ

В Буенос Айрес у Аргентині 17 травня ц. р. відбулося вінчання ст. пл. Марти Анни Собенко із ст. пл. Василем Сищиком. Вінчання було в Українській Православній Церкві Святої Покрови і провели його о. Степан Сергійчук з Буенос Айрес і пл. сен. о. Микола Милусь з Бразилії.

У цілій церемонії брала участь, крім родин молодят, пластова молодь у пластових одностроях.

Зліва: пл. уч. Юрно Похилля (з іконою), ст. пл. Василь Сищин, ст. пл. Марта Собенко, пл. прих. Ірча Баран (з іконою), з-заду о. Степан Сергійчук, спереду о. пл. сен. Микола Милусь (з Бразилії).

Після закінчення церковних відправ молодята, wraz із друзями та дружками, поїхали до пам'ятника в парку "Грес де Фебреро", щоб скласти пошану Тарасові Шевченкові.

Відтак в залі Філії Т-ва "Просвіта" відбулося весільне прийняття. Прийняття почали

Молодята і дружини вшановують Тараса Шевченка. Зліва на право: з-заду ст. пл. Карло Собенко і Данило Керош; спереду Ольга Сіурпіта, Леся Зозонин, ст. пл. Василь Сищин, ст. пл. Марта Собенко, пл. уч. Христя Григореш, ст. пл. Андрій Шеверняк, Маріяна Андреда і ст. пл. Роман Назерин (?).

батьки традиційним привітанням молодої пари короуаєм і хлібом, сіллю та медом.

Староста весілля п. Ярослав Назарик розповів історію молодої пари, прочитав для них складену "Весільну оду", а всі відспівали "Многая Літа". Пл. сен. о. М. Милусь поблагословив їжу і розпочалася весільна трапеза.

В часі гостини відчитано ряд привітів, гратуляцій і побажань, а згодом усі гарно забавлялися при звуках української оркестри.

Батьки молодої, з нагоди того радісного свята, склали щедрі пожертви на українську пресу: на "Українське Слово" — 150.000 арг. пезів, на "Наш Клич" — 100.000 арг. пезів, на "Юнака" — 50 дол. і на "Шлях Перемоги" — 50 дол.

ст. пл. Карло Собенко

Від Реданції "Юнака". Сердечно гратулюємо Молодій Парі — нашим друзям з Аргентини. Вітаємо нову пластову Родину й бажаємо їй багато щастя! А Батькам ст. пл. Марти Собенко щире "Спасибі" за велике зрозуміння для української преси, а особливо за пожертву для нашого журналу! Як гарно й добре, що хтось пам'ятає про "Юнака" також при радісних нагодах.

ПРОСИМО ВИБАЧЕННЯ

В "Юнаку" ч. 12 (за грудень 1979 р.) під дописом "Пласт в Аргентині відзначив своє 30-річчя" трапився поганий друкарський "чортик" — у підписі "загубилися дві літери" й замість "Собенко" надруковано "Собко". Просимо пробачення в друга Собенка, а в читачів виrozumіння.

Реданція

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ

UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1321-23 West Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141

НАШІ УСЛУГИ:

- Даємо моргеджі на догідних умовах сплати;
- Платимо високі відсотки від ощадностей і сертифікатів;
- Видаємо подорожні чеки і грошові перекази;
- Уділяємо безкоштовно фахові і правні поради.

ГОДИНИ ПРАЦІ:

кожного дня від 9-ої ранку до 3-ої по пол.,
в п'ятницю до 7-ої год. вечора.

Тел. Шадниці: (215) 329-7080-81

Наше гасло: З громадою і для громади!

Наша девіза: Сумлінна і фахова обслуга!

Канадська Програма Employment Tax Credit

розширилась

**Створіть працю
і Ви створите до
4,160 доларів
зменшення податку
для себе.**

ЦЕ ТАК ПРОСТО

Чи ви хочете відтягнути до 4,160 доларів або більше від свого федерального прихового податку?

Це зробити просто. Збільшіть свою робочу силу, створивши нові ділянки праці. І тим ви зможете зменшити свій податок. Зменшите податок, коли буде платня до 4,160 доларів для кожного нового прийнятого працівника, бо ця робота буде **прямим вислідом програми EMPLOYMENT TAX CREDIT.**

І це так просто зробити. Ви тільки виконаєте одну сторінку форми. Повні деталі можна отримати в вашому місцевому **CANADA EMPLOYMENT CENTRE**

2968 Dundas St. West
Phone 763-3611

Employment and
Immigration Canada

Lloyd Axworthy
Minister

Emploi et
Immigration Canada

Lloyd Axworthy
Ministre

Canada

Поїздка етнічних редакторів

ПО ПІВНІЧНОСХІДНЬОМУ ОНТАРІО

Поїздка відбулася 2-7 червня ц. р. Її організували онтарійські міністерства промислу та туризму і для справ півночі. Учасників було 43, вони репрезентували видання 23-ма мовами.

У понеділок, 2 червня з Торонта за кілька годин ми прибули до мальовничого містечка Тоберморі. Це місто має два порти. З одного з них великим кораблем-поромом, що перевозить подорожніх і авта на острів Манітулін, разом з близько сто автами і кількома автобусами, ми зі своїм автобусом, в'їхали в нутро корабля "Чі-Чіман". Ім'я корабля — це мовою оджібві означає "великий човен" (600 пасажирів!).

З вигідної кабіни можна було розглядати величезне озеро — ніби мале море. За дві години ми прибули до Савт Беймавт.

Наша група зразу подалася до "Культурної фундації" племені Оджібві на їхній резервації у Вест Бей. Там нас привітали представники племені і члени управи фундації. На острові є п'ять індіанських резервацій (приблизно 5000 душ), а разом з оселями на півночі від острова у зустрічі брало участь 12 резервацій.

Мешканці Онтаріо дуже ізольовані від тубільців (у великому Торонто, наприклад, ледве чи пощастить знайти якийсь слід індіан, якусь пам'ятку їхньої історії і культури!), тому відвідини оджібвійської фундації і зустріч з "чіфами" й визначнішими членами племені були надзвичайно цікаві і повчальні.

У самій фундації є малий музей — виставка виробів з різних природних матеріалів: рослин, кори, колючих дикуобразів ("поркупайн"), лика тощо. Всі стіни більшої залі обвішані малюнками індіанських мистців. Вони оригінальні, такі кольоритні і наснажені якоюсь символікою, такі різні від усього нам відомого, що нефахівцеві трудно про них висловитися.

У програмі був також їхній "спів" з бубнами (для нашого вуха це був радше монотонний крик), власний фільм про красу острова під звуки гарної пісні "Манітулін, Оджібві передайз" (Манітулін — оджібвійський рай) і також довші інформації діячів індіанського руху — своєрідного відродження тієї колись великої і славної раси,

що з нею історія так по-мачушиному обійшлася. Вони промовляли бездоганною англійщиною і стилем та аргументами, що були б на місці в будь-якому парламенті.

У них (як і в "етніків") пенуча справа завмирання мови й культури. Молоде покоління часто втрачає зв'язок з традицією, забуває мову, не плеає давніх справностей і мистецтв, губить давній власний світогляд, опертий на гармонійному співжитті з природою і на релігійному відчутті всесвіту, що ним керує Великий Дух — Маніту.

Вони пляново намагаються протидіяти тому розкладові різними засобами, зокрема зберігають традиційну пошану до старших, бо власне вони — носії рідної традиції — мають виховувати молоде покоління, навчаючи мови, давніх звичаїв і справностей та передаючи традиційні вартості, якими жили численні покоління ще перед приходом білої людини. Отан індіани, нащадки колишніх господарів цього континенту, борються за своє місце під сонцем.

На палубі корабля "Чі-Чіман"

Після програми нас гостили під голим небом індіанськими стравами, які дехто і сам пробував готувати над вогнем: м'ясо лося, копчена риба, чорниці й полуниці та кукурудза на качанах.

Прощання з господарями було сердечне. Звідси ми виїхали до Еспаньолі, на північ від острова, і там переночували. На другий день по дорозі ми відвідали Бляйнд Рівер. В цьому містечку деревний промисел і копальні, також літництво. В дальшій дорозі бачили гарний водоспад на ріці Серпент Рівер, а згодом зупинилися у Брус Майнс (перші в Канаді успішні копальні міді, 1846) і оглянули музей, де зберігаються різні старі речі й пам'ятки — годинники, музичні інструменти, фотографії тощо.

У Су-Сент-Марі кораблем перепливали ми через великі канадські й американські шлюзи, що підіймають корабель на 21 стопу, щоб вирівняти різницю рівня води в ріці св. Марії і в озері Супіріор. Понад шлюзи веде гайвей і залізниця з рухомими мостами.

Гурт учасників і Автор репортажу з відкритою головою

В місті Су та його околиці є 54 різні етнічні групи, місто має 80 тисяч мешканців, у ньому є дві великі фабрики паперу, потужна сталеварня, в якій працює 10 тисяч людей. Недалеко від міста є прекрасний каньйон Агава, є добрі пляжі й риболовні терени, є поїздки кораблями й автобусами. Місто — популярна вакаційна місцевість. Тут також управляють зимові спорти.

Наша дальша подорож була залізницею через густі ліси, по мостах над стрімкими прірвами, крутим шляхом над потоками і водоспадами, попід високі горби на північ. Не хотілося вірити, що Онтаріо має такі мальовничі околиці. Дехто казав, що це Скелясті Гори, інші, що Швайцарія. Хто не бачив каньйону, не знає краси Онтаріо. Прибули до містечка Вава. Тут оглянули копальню заліза, велику навігаційну споруду на вершині гори, що контролює повітряну комунікацію вздовж північного берега озера Супіріор скомплькованими електронічними механізмами.

Вава — мовою оджібві "дика гуска". Тисячі їх відпочивають під гарним озером тієї ж назви під час перелету. Тут є скульптура дикої гуски — 22 стопи заввишки, 19 стіп засяг крил.

Звідси ми поїхали до Шапльо. Тут бачили найбільший на західній півкулі заповідник для охорони диких тварин і бачили плянове заліснювання зрубів. Декому пощастило побачити біля автобуса чорного ведмедя. Ми й обідали в таборі лісників "Расін Лейк". Після Шапльо поїхали ми до Тіммінсу. Нас вітали різні урядові особи, а між ними посадник міста. Оглядали тут арену Мекінтайр, французький центр "Кюльтюрель ля Ронд", італійський громадський центр, модерний спортивний центр, копальні золота "Дом Майнд" і інші, "Північний коледж" прикладних мистецтв і технології. По цьому була пресова конференція з посадником міста з місцевими представниками масової інформації ("мідія") та провідниками етнічних груп.

Тіммінс найбільше простором місто Канади, а то й світу. "В його межах — казав посадник — можна б було помістити Торонто, Нью-Йорк, Лондон, Париж і Токіо і ще було вільне місце". В місті 45 тисяч мешканців 48% франкомовних і 52% "етніків". Але урядова мова англійська. Він — важливий копальняний осередок, тут колись продуковано найбільше золота на всій західній півкулі, а тепер тут викопують найбільше срібла і цинку.

У торонтському "Онтаріо Плейс" будують окремий "Павільйон Північного Онтаріо", його відкриють 13 серпня.

Після Тіммінс відвідали ми ще Кіркленд Лейк (з 13-тисячним населенням), де викопують одну п'яту канадського золота, де багато туристів, де цікавий "Музей північної історії" з пам'ятками піонерських часів добування золота.

Були ще в місті Норт Бей (50 тисяч мешканців) над озером Ніппісінг. Це місто туристики, люблять його рибалки, ловці, тут є "Музей п'ятірнят" (перенесена з Келлендеру хата, в якій народилися славні п'ятірнята), є в місті багато цікавого для туристів: рибальство, плавання, вітрильництво, родинні пікніки, їзда верхи; продають тут шкури тварин, зловлених в напкани чи пастки (минулого року на суму близько 30 мільйонів). Поборювання цього жорстокого полювання досі, на жаль, мало успішне.

У місцевості Савт Рівер можна винаймати коні, щоб побачити дику північну околиці. У містечку Гревенгертс, де нас гостили по-королівськи в "Аснона Плейс" різними вишуканими присмаками, поданими французькою мовою на спеціально надрукованому меню "на честь групи етнічної преси".

Ще слово про марнотравство. В таборі лісників "Расін Лейк" приміщення були порожні, але всі електричні лампи горіли — у ясоний соняшний день! Бездумність чи недбайливість деяких людей подивудісна!

Нібито ощадність енергії: довкола копалень, на вулицях і біля домів усі електричні лампи в Тіммінс горіли — у білий день! Мабуть, ніхто не догадався, що їх можна б згасити...

А марнотравство харчу — як один приклад загальної схильності марнувати всяке добро. В одному ресторані

Тарас М. Грицай

Подумаймо!

12. Ниптар:

А. Короткий мальовничо прикрашений кожушон без рунавів.

Б. Піч для вудження (копчення) солоники і м'яса.

В. Прилад для "биття" (тертя) льону і конопель.

Г. Хліб з кукурудзяної муки.

13. Крисаня:

А. Давній тип кріса, ручного виробу.

Б. Чоловічий прикрашений капелюх.

В. Кременний камінь для гострення ножів і сокир.

Г. Накрохмалена і заправована з "крисами" сорочка.

14. Маржина (маржинна):

А. М'ясо з оленя.

Б. Жіноча прикраса, т. зв. "брожна", зроблена з кораликів.

В. Посолоне і мариноване м'ясо на зиму.

Г. Господарські тварини, в першу чергу вівці.

15. Петен:

А. Весняний дуже смачний гриб, що росте в букових лісах.

Б. Малий хлопець, пестій.

В. Вишивана волічною і прикрашена куртна з грубого вовняного сунна.

Г. Птах, подібний до сороки.

на вечерю подано чотири кусні м'яса: воловину, курятину і вепровину. Нормально виставив би один. (Дехто хвалився, що подолав усі чотири!) Чи потрібна аж така "щедрість" у нашу добу, коли в інших країнах мільйони голодують? Чи такі приклади не виховують у населення схильність до бездумного марнування обмежених засобів природи? І чи не в цьому одна з причин такого поширеного, зокрема серед молоді, тупого, дикунського вандалізму, що коштує країні мільйони річно?

На закінчення подорожі при прощанні були промови, жарти, роздача подарунків персоналові, що керував поїздом, голові Асоціації етнічної преси п. Мавкові й водієві автобуса — з поцілунками, фотографіями тощо.

Повернувшись до Торонта з 2256-кілометрової подорожі, ми з жалем попрощали наших ввічливих та гостинних провідників і милих товаришів і товаришів подорожі.

Ми побачили і почули стільки цікавого, дістали стільки інформації і видань, набрались стільки вражень, що цей короткий репортаж вміщує тільки частину наших спостережень і переживань. Мешканці міста ледве чи свідомі того, які природні багатства і скільки краси в природі Онтаріо. Тому треба бути вдячним онтарійському урядові, міністрові дост. Ляррі Гросменові, що дає змогу етнічним журналістам їх пізнати і поділитися своїми спостереженнями з читачами.

Іван Манастирський

16. Плай:

А. Стежка в горах.

Б. Спонтанна глибока вода в річці, плесо.

В. Загорожа для овець у горах.

Г. Місце, придатне до плавання в гірських ріках.

17. Постой:

А. Стільці для сидження на трьох ногах.

Б. Площа на торговлиці, де можна зупинити вози і коні й постояти.

В. Кисле підстоєне молоно.

Г. Шкіряне, часто прикрашене, жіноче і чоловіче взуття.

18. Червячки:

А. Штучна принада для ловлення риби на вудку.

Б. Вовняні грубі різнокольорові шнурки для прикраси капелюхів і одені.

В. Обшиті "кривульною" рунави і комірці в жіночих сорочках.

Г. Білі лісові квіти з довгими крученими листками, майже без запаху.

19. Черес:

А. Прилад у возі, щоб гамувати колеса.

Б. Широкий шкіряний пояс, вибиваний металевими і перловими взорами.

В. Вузька кладна через малий потін.

СЛОВОГРА

Продовження гри, початок якої поміщений у травневому числі, с. 21, правильні відповіді на 8 пунктів у червневому, с. 26, а далі правильні відповіді на цю частину гри (9 — 12) гляди с. 25.

9. МЛИНЕЦЬ А) страва з печеного тіста, Б) чоловік, що працює у млині, В) переверт, перекид у спорті (анг. somersault), Г) кухонний прилад.

10. МОТОРНИЙ А) людина, що кермує автобусом або трамваем, Б) спритний, жвавий, енергійний, В) (про військові), що транспортується вантажними автами, Г) що має запальну, вибухову вдачу.

11. НАФТА А) олія, що її добувають із землі (анг. oil, petroleum), Б) рідина, вживана до освітлювання і як пальне (анг. kerosene), В) паливо для вантажних авт (анг. diesel fuel), Г) білі кульки, які вживають проти молив (анг. moth balls).

12. ІНІЙ А) свіжий, пухкий сніг, Б) місце, куди на зиму відлітають пташки, В) замерзлі кристалики водяної пари (анг. hoarfrost), Г) сніг у формі крупинки (анг. granular snow).

Розгадки мовних загадок поміщені на с. 22

Молоде Перо

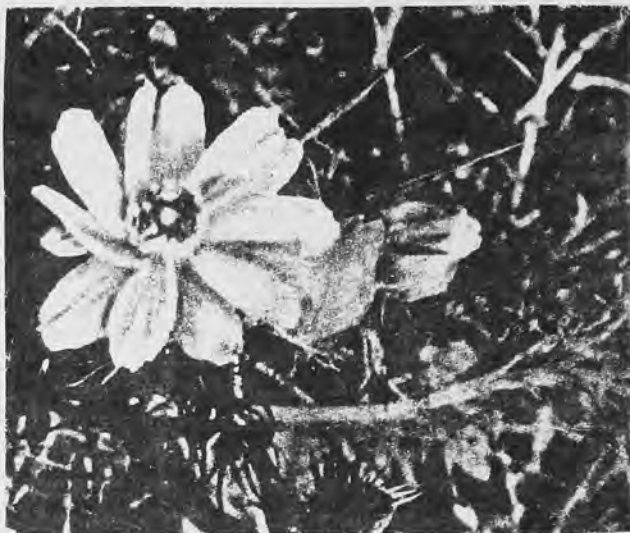
ВЖЕ ВЕСНА КРАСНА

Весна — це пора року, що всім подобається, бо тоді стає тепліше після морозів, снігів, не так страшно гаряче, як це буває під час літа. Весна триває від 21-го березня до 21-го червня. В цій порі природа дуже міняється. На початку весни часом ще видніє сніг, і можна ще й їздити на лежачих, чи ковзатись на лижах. Тоді теплішає, дні стають довшими; дощ іде частіше. При кінці вже досить гаряче й можна робити багато дечого, що пи-томе лише літній порі, наприклад, плавати в близьких озерах чи річках.

Навесні все починає рости: квіти виринають із землі, по деревах видніє зелене листя, трава знову виростає, росте й різновидна ярина й городина.

Навесні знову починають рухатись різні тварини, які проспали всю зиму: ведмеді, бобрі; починають літати бджоли... Пташки прилітають з далеких теплих країн, в які в час зими залетіли з наміром "позбутись" згубливих для них морозів. Тварини, птахи та комахи направляють, або будують собі нові гнізда чи житла, й споживають, що найбільше можуть: ягоди, рослини... ну й слабших звірят. У цій порі виплоджується та росте нове звіряче потомство: пташенята, рибоньки, котенята й такі створіння, що люди їх не люблять: комарі, гусениці, павуки, миші тощо.

Люди весну дуже люблять. Вони починають більше рухатися, виходячи частіше із домів на повітря. Вони працюють на городах — садять квіти, по хатах порядкують, чистять подвір'я, сади, обтинають кущі, траву, виринають із землі шкідливі та непотрібні рослини-бур'яни.

Навесні знову починається різна конструкція, яку мусіли люди перервати взимку. Будуються нові будини, хати, спортові стадіони, дороги, мости, наново асфальтують старі та понищені снігами автостради.

Люди знову починають вправляти такі види спорту, що їх неможливо було вправляти взимку. Знову грають люди в теніс, футбол, бейзбол; плавають, "канойкують", "суднять".

Мені особливо весна також дуже подобається, бо стає тепліше і можна таки забавлятися на подвір'ї, знову грати в різні спорти, перервані під час зими.

пл. юн. А. Д. Даревич

3-й курінь ім. Симона Петлюри, Торонто

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)

... добре також коли щадить в українській установі нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

З ЖИТТЯ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ У ВАШІНГТОНІ

Вечір молодих талантів

Вашінгтонське городище "Перші Стені" влаштувало в неділю 16-го грудня 1979 р цікаву імпрезу з метою зібрання фондів на перевидання книжки "Велика Гра" д-ра Юрія Старосольського.

"Мистецький вечір молодих талантів" відбувся в домі пластунів сеніорів Олі та Ігоря Масників. Серед присутніх був сам Начальний Пластун з родиною та Ніна (Строната) й Святослав Караванські. Пл. сен. Ігор Масник привітав недавноприбулих з України дорогих гостей, після чого пл. сен. Терешка Бень відкрила програму вечора. Ст. пл. Марта Кічоровська вдумливо представила вплив "Великої Гри" на третє вже пластове покоління.

Начальний Пластун розмовляє з організаторами Вечора молодих талантів: Р. Дичон, О. Коропецька, Т. Кічоровська, М. Яросевич. 16. 12. 1979. Фото: Тереса Бень.

Святослав Караванський і Ніна Строната на Вечорі Молодих талантів. З ними зліва О. Масник, М. Яросевич, Ю. Філіпов. Фото: Тереса Бень.

В концертній частині програми піаністки ст. пл. Ляриса Крупа з подругою Тойбі Ен Лутрінґер відіграли три композиції для фортепіану й флейти: "Берцес" і "Сіцілієн" — Габрієля Форте, та "Сонату в С-дур" — Моцарта. Твори були вміло підібрані до намерного стилю вечора й ефективно виконані.

З черги рецитаторка ст. пл. Марта Зелін віддеклямувала вірші пера д-ра Юрія Старосольського: "Посейдон з львівського Ринку", зворушливе "Мамина могила в Казахстані" та віршований переклад Кіплінґа "Якщо".

Опісля Ляриса Крупа повернулася солісткою в технічно-трудних "Симфонічних етюдах" Шумана.

На прохання присутніх Ніна Караванська поділилася першими враженнями з свого перебування серед українців вільного світу, а Святослав Караванський прочитав свої два вірші, відмінні тоном й стилем, які могли дати слухачам лиш посмак многогранної творчості цього талановитого письменника й поета. Бажалося б побачити вневдовзі його твори — друком.

При каві й гутірці закінчилася ця вдала імпреза, яна звела разом три покоління у спільнім замилюванні до музики й мистецького слова.

До Редакції журналу "Юнак"

Мій брат Орест і я Нестор Полюх — пластуни 5-го Куреня ім. Тараса Чупринки з Гуртка "Ягуари" відбули колядування в Торонті, а потім вирішили зробити ще одне добре діло — піти з колядою тут в Гвельфі, де ми мешкаємо. Ця наша коляда призначена на редакційний фонд "Юнака".

У Гвельфі українська громада не дуже велика. Ми зібрали тут дітей, вони навчилися з нами колядувати. Діти пішли з нами. Для них це колядування було перше. По коляді вони були дуже задоволені, бо пізнали красу наших звичаїв у час Різдва.

Заколядували ми 81 дол., які посилаємо чеком. З нами брали участь Наталка і Таня Фавсетт, Анна, Павло та Іван Доленчуки.

Вітаємо Вас і бажаємо успішного року.

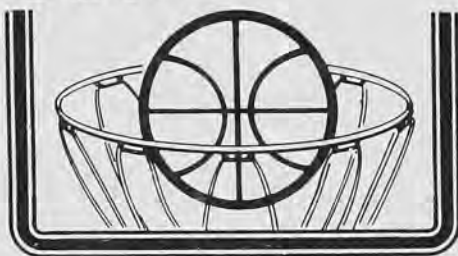
Нестор Полюх і Орест Полюх

Колядники зліва перший ряд: Таня Фавсетт, Іван Доленчун, Анна Доленчун; другий ряд: Наталка Фавсетт, Орест Полюх, Павло Доленчун і Нестор Полюх.

Якщо бажаєте допомогти
"ЮНАКОВІ",
складіть свій даток
НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"!

СПОРТ

ІХ УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВІ ІГРИЩА

В днях 28-29 червня ц.р. відбулися на спортових площах оселі СУМА в Елленвілл, США, Дев'яті Спортові Ігрища Молоді, які провела Українська Спортова Центральна Америки й Канади.

Ігрища зібрали понад 250 змагунів і змагунів і проходили під гаслом: "В здоровому тілі — здорова душа".

Провідником змагань був пл. сен. С. Палидович, головним суддею пл. сен. І. Сохан.

У висліді змагань в легкій атлетиці: Юначки у віці 11-14 років: біг на 60 метрів — перше місце добула Х. Гивель (Пласт, Нью-Йорк), 8.6; скок у довжину — перше місце добула В. Климко (СУМА, Йонкерс) 3.8; скок у височину — перше місце Л. Остап'ян (Пассейк) 3.8; стусан кулею — перше місце Л. Микитин (СУМА, Нью-Йорк) 24. Біг 4х60 метрів — перше місце дружина СУМА з Олбані 42.0.

Юнани у віці 11-14 років

Біг на 60 метрів — перше місце Т. Боднар (СУМА, Йонкерс) 8.4; скок у

довжину — перше місце Б. Івашко 14.75; скок у височину — перше місце Б. Івашко — 4.4"; стусан кулею — перше місце Б. Івашко — 28.30". Біг 4х60 метрів — перше місце добула дружина СУМА з Нью-Йорку, 39.7.

Юначки 15-18 років

Біг на 100 метрів — перше місце О. Цюлко (Пласт, Олбані) 14.7.

Біг на 400 метрів — перше місце У. Лисняк (Пласт, Нью-Йорк) 1.19.0.

Скок у довжину — перше місце У. Лисняк (Пласт, Нью-Йорк) 13"3.

Скок у височину — перше місце О. Цюлко (Пласт, Олбані) 4".

Стусан кулею — перше місце У. Лисняк (Пласт, Нью-Йорк) 27.60".

Біг 4х60 метрів — перше місце дружина СУМА, Ірвінгтон, 39.7.

Чотирозмаг — перше місце — У. Лисняк (Пласт, Нью-Йорк) 509.

Юнани 15-18 років

Біг на 100 метрів — перше місце — М. Кряк (Ч. Січ) 12.1; біг на 400 метрів — перше місце — М. Кряк (Ч. Січ) 60.0; біг на 800 м. — Б. Кряк (Ч. Січ) 2.58.7; біг на 1500 м. — перше місце І. Лещук (СУМА, Нью-Йорк) 5.32.4; скок у довжину — перше місце В. Ковар (Пласт, Чорнм.) 17.85; скок у височину — перше місце І. Лещук (СУМА, Нью-Йорк) 4.10"; стусан кулею — перше місце А. Панченко (Пласт, Пассейк) 40.20"; мет диском — перше місце — А. Панченко (Пласт, Пассейк) 88.22"; п'ятизмаг — перше місце Ю. Тимків (Ч. Січ) 14.33.

Загальне точкування дружин

Юначки:

1. Пласт — 56 пунктів

2. СУМА — 52 пункти

3. Пассейк — 48 пунктів

4. Нью-Йорк — 44 пункти

5. Олбані — 40 пунктів

6. Ірвінгтон — 36 пунктів

7. Чорноморська Січ — 32 пункти

8. Філадельфія — 28 пунктів

9. Нью-Йорк — 24 пункти

10. Чорноморська Січ — 20 пунктів

11. Нью-Йорк — 16 пунктів

12. Чорноморська Січ — 12 пунктів

13. Нью-Йорк — 8 пунктів

14. Чорноморська Січ — 4 пункти

15. Нью-Йорк — 0 пунктів

16. Чорноморська Січ — 0 пунктів

17. Нью-Йорк — 0 пунктів

18. Чорноморська Січ — 0 пунктів

Юнани:

1. УСВТ "Чорноморська Січ" 56 пунктів

2. СУМА (разом) 43 пункти

3. Пласт (разом) 37 пунктів.

Обидві нагороди для дружин юначок і юнаків, що зайняли перші місця в загальному точкуванні легкоатлетичних змагань фундавав пл. сен. Ярослав Рубель у пам'ять інж. Мирослава Гаврилюка ("Цюна"), пластуна і члена КЛК Львів, рекордсмена в бігах на 800 і 1500 метрів, який загинув без вісті 40 років тому, арештований російськими окупантами.

Юначки:

У турнірі відбивання, що відбувся в рамках Спортових Ігрищ кінцевий показник табелі:

жіночі групи:

1. УСВТ "Чорноморська Січ" Нью-арк — 4:0 п.

2. УСО "Тризуб", Філадельфія — 2:2 п.

3. УСН Нью-Йорк — 0:4 п.

чоловічі групи:

1. УСВТ "Чорноморська Січ" Нью-арк, 2. УСО "Тризуб" Філадельфія, 3. Пласт "Чорноморці", 4. СУМА Гартфорд.

1. СУМА, Йонкерс, 2. СУМА, Пассейк, 3. СУМА, Гартфорд.

Юнани:

1. СУМА, Нью-Йорк, 2. Пласт, "Чорноморці", 3. СУМА, Пассейк.

В турнірі копаного м'яча спільне перше місце добула юнацька довжина УАСТ, Рочестер і СУМА, Йонкерс.

За "Спортовими Вістями" у "Свободі"

О. Твардовський

Правильні відповіді

9. МЛИНЕЦЬ це англ. pancake. Невеликий та товстий (грубий) млинець має назву ОЛАДОН.

10. МОТОРНИЙ відповідає англ. nimble, quick. Це ж саме значення має також слово ПРОВОРНИЙ. Військо пересуване автами буде МОТОРИЗОВАНЕ, а не моторне. Але слово МОТОРНИЙ у другому значенні є однозначне з МОТОВИЙ. Отже МОТОРНИЙ (або МОТОВИЙ) ЧОВЕН, МОТОВНА (або МОТОВА) ОЛІЯ тощо.

11. НАФТА відповідає англ. oil. Не слід вживати назви "нафтова роп" (з польського). Англ. crude oil буде СИРОВА НАФТА. Англ. kerosene по-українському є КЕРОСИН, або ГАС (не плутати із словом ГАЗ, англ. gas). Засіб проти молів звичайно містить НАФТАЛІН.

СЛОВОГРА

(Відповіді до гри і обговорення слів) 9А, 10Б, 11А, 12В.

12. ІНІЙ (в Галичині — іней) постає на гілках дерев, траві тощо, коли водяна пара або роса замерзає. Подібна до інію є ПАМОРОЗЬ, або НАМОРОЗЬ, що твориться, коли замерзає дощ або мжичка. Пташки на зиму вдлітають у ВИРІЙ.

Уклад А. В-н

РОЗГАДКИ МОВНИХ ЗАГАДОН,

що поміщені на стор. 19 цього числа.
12А, 13Б, 14Г, 15Б, 16А, 17Г, 18Б, 19Б.

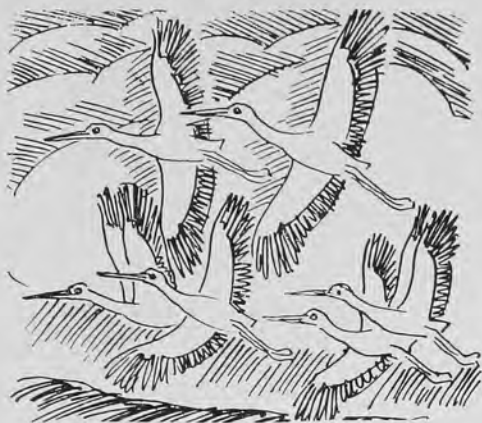
ЖУРАВЕЛЬ

Він стоїть мовчазний над криницею,
На вербову зіпершись ногу.
Пахне зруб молодою живицею,
І слідами пропахли дороги.
Він стоїть, простягнувши шию

У підпалене сонцем небо.
Журавель не злетить у вирій,
Знає, крила для цього треба.
А хоч би у криницю пірнути,
Та в воді утопити спеку.

Хоч і знову йому не напиться,
Спрага й далі томити буде.
Десь цеберковий брязкіт чути
— І радіє лелека,

В. ВАСИЛЕЦЬ

УСМІХНИСЯ!...

Добре діло?

Три юнаки здавали звіт упорядникові з дорого діла, що зробили минулого дня.

— Ну, хлопці, що ви доброго зробили вчора?

— Ми перевели через вулицю одну старшу паню. — гордо відповіли юнаки.

— Як усі три? — дивується упорядник.

— Так, бо вона не хотіла переходити! — відповіли юнаки.

Swiss Chalet Bar.B.Q

Власники: Роман Вжесневський
Ераст Гуцуляк

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ РЕСТОРАНУ:

КУРИ І ВЕПРОВІ РЕБРА, смажені у власному виварі над жаром з твердого дерева, без хемічних домішок, здоровий, свіжий і смачний харч.

Цілий обід: 2.30 — 4.65

"А ля карт": 1.65 — 3.80

ПРИСТАВКИ,

ДЕСЕРТИ, 55 ц. — 75 ц.

САЛАТИ

**5902 RICHMOND HWY.
ALEXANDRIA, VA 22303
(703) 765-2302**

ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ:

В ресторані можуть відбуватися прийняття на 10 до 100 осіб. Гарно улаштована їдальня у стилі шале вигідна і для родин з дітьми

АВС у забудованнях

Продаж харчів додому

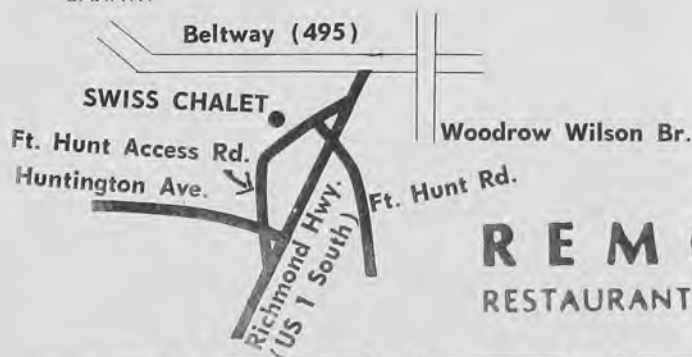
Повна обслуга кельнерів

Сніданки й обіди

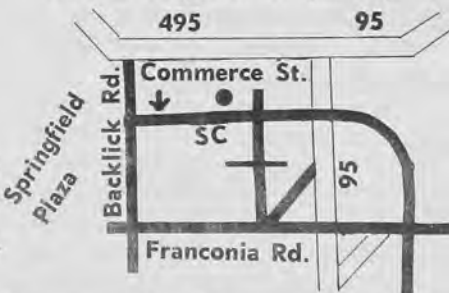
Безкоштовне паркування авт

Години: неділі — четверги: 11 рано до 11 ввечері
п'ятниці і суботи: 11 рано до 12 опівночі

**6820 COMMERCE ST.
SPRINGFIELD, VA 22151
(703) 569-9880**

REMOR
RESTAURANTS, INC.

ХРОНІКА

СВЯТО ЮРІЯ НА "ВОВЧІЙ ТРОПІ"

Як кожного року, так і поточного "довгого кінця тижня" в місяці травні у США відбулися на Пластових Оселях Свято Юрія, призначене для юнацтва.

Юнацтво східних стейтів США зібралося кількістю понад 300 на Пластовій Оселі "Вовча Тропа" 24-26 травня ц.р. для змагань у таборуванні й спорті. Темою цьогоорічного Свята Юрія було гасло: "В здоровому тілі — здорова душа" і під цим гаслом

Юначки маршують на Богослуження, Свято Юрія, 1980.

Судді спортивних змагань на Святі Юрія — "Вовча Тропа", 1980.

рінь УПЮ-ів з Ньюарку, 2) 31-ий Курінь УПЮ-ів з Пассейку і 3) 15-ий Курінь УПЮ-ів з Елізабет. Перші місця серед юначок добули: 1) 38-ий Курінь УПЮ-ок з Пассейку, 2) 44-ий Курінь УПЮ-ок з Ньюарку і 3) 20-ий Курінь УПЮ-ок з Ньюарку.

У теренових іграх перші три місця серед юначків добули: 1) 31-ий Курінь УПЮ-ів з Пассейку, 2) Самостійний гурток УПЮ-ів з Бріджпору і 3) 15-ий Курінь УПЮ-ів з Елізабет і 21-ий Курінь УПЮ-ів з Нью-Йорку. Серед юначок у теренових іграх переможцями були: 1) 38-ий Курінь УПЮ-ок з Пас-

відбувалася теренова гра, спортові змагання та програма двох великих ватер.

Перший день Свято Юрія проходив під знаком розтаборення і теренових ігор, окремо для юначок і юначків. В неділю, другого дня, відбувалися при прегарній весняній погоді спортові змагання в легкій атлетиці, відбиванці та спортових іграх. Пізнім пополуднем пластові духовники відправили Служби Божі, а ввечері відбулася велика ватра. Останній день Свята мав у програмі фінали спортових змагань і святкове закриття із проголошенням першунів та відзначеннями й іменуваннями юнацтва.

У загальному точуванні три перші місця у юначків добули: 1) 5-ий Ку-

"Прапори, почесь дай!"

сейку, 2) 18-ий Курінь УПЮ-ок з Нью-Йорку і 3) 32-ий Курінь УПЮ-ок з Елізабету.

Першунами у спорті були: 1) 31-ий Курінь УПЮ-ів з Пассейку, 2) 5-ий Курінь УПЮ-ок з Ньюарку і 3) 3-ий Курінь УПЮ-ів з Нью-Йорку, з юначок: 1) 38-ий Курінь УПЮ-ок з Пассейку, 2) 44-ий Курінь УПЮ-ок з Ньюарку і 3) 18-ий Курінь УПЮ-ок з Нью-Йорку.

Провід Свята Юрія був того року в руках куреня УСП "Чорноморці" та старших пластунок із Куреня "Ті, що греблі рвуть", "Чорнополохи" та інших. Комендантом Свята Юрія був **пл. сен. Зенон Стахів**, ЧМ, бунчужним **ст. пл. В. Темницький**, ЧМ, комендантом табору юнаків **ст. пл. Юрій Шипайло**, ЧМ, коменданткою табору юначок **ст. пл. Ляля Войтович**, Гр.

ТРЕНТОН НА 17-ІЙ ОРЛИКІЯДІ — 1978

Наш 49-ий Курінь ім. Дмитра Вітовського з Трентону мав змогу брати участь у XVII Орликіяді 11-12-го листопада 1978 р. Було на цій Орликіяді 232 учасників з юнацтва і 73 виховників і гостей з Трентону, Пассейку, Елізабету, Джерзі Сіті, Філадельфії, Вашингтону, Гартфорду, Нью-Йорку, Ольбані, Сіракуз, Гемпстеду та Кергонксону. Тема XVII-ї Орликіяди була — "Київ — столиця України".

Ще у вересні ми почали наш перший проєкт — експонат. Пл. розчі Ярослав і Павло Фат зголосилися збудувати модель Золотих Воріт Києва. Вони працювали над експонатом три місяці. Наші артисти не дозволили нам дивитися на нього, доки вони не скінчили! Але їм вдавсь експонат дуже добре. Коли ми приїхали на Орликіяду, довідалися, що ми єдиний курінь юнаків, який зробив експонат! Очевидно, ми одержали перше місце в самодіяльності. Серед юначок, перше місце в самодіяльності здобув 22-ий Курінь УПЮ-ок ім. Наталії Кобринської (Трентон), друге 18-ий Курінь (Нью-Йорк), а третє — 34-ий Курінь (Сіракузи).

У підготовці до Олімпіади, ми мали одноденну прогулянку до Бавнд Бруку, Н. Дж., разом з юначками 22-го Куреня. Цю прогулянку, під назвою

Юначки під наплицею на "Вовчий Тропі", Свято Юрія, 1980.

"Листопадовий Марш — 1978", ми маємо конного року, щоб приготуватися до змагання. Провід маршу ЛМ-78 був таний: комендант — пл. сен. Іван Гафтович ЧМ, заступник — пл. сен. Любомир Онишкевич СМ, бунчужний — пл. скоб. Всеволод Онишкевич, писар — пл. розв. Юрій Мізюн.

Цього року наш курінний, пл. скоб. Всеволод Онишкевич, зголосився на кандидата на гетьманича. Всеволод одержав 2-ге місце із 3-ох кандидатів.

Наш акторський виступ мав тему: "У Києві на базарі". У ній пл. розв. Юрій Мізюн і пл. розв. Боян Онишкевич, перебрані за жінок й тримаючи курки в руках, повідомляли людей, що вони будуть на базарі продавати чоловіків! Пл. розв. Павло Фат, також перебраний за жінку, вів свого зав'язаного "чоловіка" (пл. розв. Тараса Микитина) на базар, співаючи пісню про те, який же він злий! На нашому "базарі" ми продавали бублики, напусту, та й найсмачніший "Квас" (в честь п. Володимира Кваса — управителя Союзівки). Наш виступ вдавсь нам дуже добре, всі присутні "могутньо" сміялися.

Юначки 22-го Куреня з Трентону приготували інсценізацію "Київ — це твоє життя!". У ній виступали пл. розв. Ліда Ганінчан, як "Фредеріко Скрелемучі — директор", пл. учас. Наталка Онишук говорила в імені Києва, пл. розв. Тереса Копаниця — нягня Ольга, пл. розв. Туня Сенін була гетьманом Богданом Хмельницьким, а пл. учас. Ніна Гайдучок виступала, як Микола Лисенко. Всі ці репрезентанти розповідали, що вони додали до історії Києва.

Орликіяда добігала до кінця. У залі Союзівки "Веселка" пл. сен. Богдан Курчан проголосив переможців: 1-ше місце — 49-ий Курінь з Трентону! Це нас дуже зворушило, бо ми вже вдруге виграли перше місце в "Орликіяді"! Друге — 31-ий Курінь (Пассейк), а третє місце одержали аж три курені — 45-ий Курінь (Вашінгтон), 21-ий Курінь (Нью-Йорк), і 1-ий Курінь (Філадельфія). Серед юначок, перше місце дістав 2-ий Курінь (Нью-Йорк), друге — 30-ий Курінь (Нью-Йорк), а третє місце — 50-ий Курінь (Вашінгтон). При закритті, пл. сен. Юрій Богачевський гратулював всім учасникам XVII Орликіяди, а пл. сен. Андрій Копистанський проголосив тему наступної Орликіяди, а саме — "Український Львів".

Скоб!

Пл. розв. Юрій Мізюн, НГ
49 Курінь УПЮ-ів ім. Д. Вітовського,
Трентон, Н. Дж.

Давай покидаємо гереvizки,
Поставимо поруг — спогинемо.
А вони хай походять.
(Прощаюся з дигинством).
Борис Корнієнко

МОЇ ВАКАЦІЇ В МЕХІКО

Я так давно вже чекав того дня, коли ми всі з родиною поїдемо разом до Мехіко. Досі мої батьки їздили на вакації самі.

Надійшов день виїзду. Раненько ми повставали, спанувалися й поїхали на летовище. В літану спочатку не було нічого видно — було хмарно. За якийсь час наш літак осів в місті Даллес ще в Америці. Тут ми пересіли в мексиканський літак. За пів години я побачив різні гори. Вони виглядали, як великі насипи вирізьбленого піску, а не як твердий камінь.

Прибувши до країни, наше перше місто було Гуадалагарі, де живуть мої кузени і дядько. Я їх побачив перший раз. Вони ще малі, але дуже мудрі й хитрі. Там діти мають дуже багато енергії, виростають жваві. Під час дня вони ходять до школи, а потім до пізна бавляться. Часом навіть аж до одинадцятої години. Ми з ними дуже гарно забавлялися.

До кузенів приїхали також мої бабуся і дідусь з Едмонтону. Це була для мене дуже гарна несподіванка. Та були ми тут всього два дні. Ми поїхали до малого містечка Пуерто Ваярта. Як тільки прилетіли до нашого мешкання над морем, оглядали гарну околицю. Другого дня була погода й мої батьки нам показували околицю, розповідали про Мехіко. А потім приїхали до нас бабуся і дідусь. Ми пішли разом на вечерю.

Наступний день і дальших п'ять днів було хмарно, часом ішов дощ, але було тепло. Назали, що останній раз, коли була така погода — це двадцять років тому. Але я з погоди нічого не робив, — плавав у басейні та в морі, навіть опалювався без сонця. Коли я був на пляжі, бачив, як човни тягнули парашути, від котрих висіли люди. Цей спорт тут дуже популярний. Також було багато човнів, які возили людей на рибу або на янус там експедицію. Вранці можна було бачити багато рибалок.

ВЕЧІР "ЮНАКА" В ТОРОНТІ

В суботу, 23 лютого я мав приємність бути на першому Вечорі Юнака в Канаді, який відбувся у Пластовій Домівці, в Торонті. Цю подію спонзорували гурток "Повстанці", що займаються хронікою у пластовому журналі "Юнак".

Вечір почався кількома скечами у виконанні ансамблю, а тоді Тася Сагайдаківська виступила, читаючи свої вірші. Програму та виглупування "Веселого Кульпаркова" тримав під контролею Роман Ващук, який був мотом в організації цього вечора.

Шановний гість на Вечорі Юнака, пл. сен. Ольга Кузьмович, редакторка "Юнака" та станична й зв'язкова курення юначок в Нью-Йорку, подала коротку доповідь на тему проблем

"Юнака". Пізніше присутні мали нагоду брати участь в розмові про стан "Юнака" та про дальше майбутнє цього журналу.

Назагал, це був приємний вечір маючи обидва елементи програми — поважні та розвагові. Шкода, що не було більше молоді, не було з ним поділитись враженнями про цей вечір.

Я вітаю гурткові "Повстанці" за їхній вклад до такого успішного вечора й такої доброї справи. Я маю надію, що другі подібні зустрічі будуть ще успішніші, з більшою участю юнацтва.

Пл. уч. Євген Дуваляно
гурток "Тигр", XV Курінь
Торонто, Канада

Саме містечко дуже мале, але в ньому багато людей, авт, таксівок і автобусів. Мені це дуже сподобалося. Кожного вечора ми їздили на вечерю, а потім на "маріячі". Маріячі — це мексиканська оркестра. Дуже смішно й цікаво бачити її.

Мені дуже сподобалася моя подорож до Мехіко. Маю надію, що скоро ще раз туди поїду.

пл. уч. Роман Борис
учень 9 класу НУкрінознавства
Торонто

ПРИЄДНАЙТЕ "ЮНАКОВІ" в цьому році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

ХРОНІКА

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА"

які вплинули до 30. 6. 1980

США:

216 Відділ УПС ім. Сірого Лева \$25.00
По \$5.00: Аскольд і Арета Бук, Філядельфія Анна
Бідяк, Нью-Йорк, Марія Леськів, Філядельфія, Олена
Сацюк, Сан Джермен, Порто Ріко 20.00
Замість квітів на могили (див. посмертні згадки) 600.00
Разом \$645.00

КАНАДА:

\$10.00: о. Роман Гоменко, Гаффорд 10.00
На "коляду", призначену на пресовий фонд "Юнака"
склали:
по \$10.00: Володимир Гасій, Володимир і Дарка Мігус,
Орест і Надія Полюх, Володимир Стачник
\$7.00: Андрія і Роман Фявсетт
по \$5.00: Василь Боєчно, Родина Грінько, Роман Доленчук,
Григорій Дольник, Василь Місюрна, Антін Секенда
\$4.00: Марія Мотиль
\$10.00: Ігор Попадинець, Торонто
\$30.00: замість квітів на могили (див. посмертні згадки)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ:

\$4.50: замість квітів на могили (див. посмертні згадки)
Усі разом \$735.50

Замість квітів на могили

св. п.

пл. сен. кер. ДАРІЇ СКОЧДОПОЛЬ-БОЙЧУК
вірної пластунки і громадської діячки
пересилає \$20.00 на видавничий фонд пластових журналів
Ганна Коренець Ньюарк, США

Замість квітів на могили

св. п.

інж. МИКОЛИ ТАРАСЮКА

Батька Крайового Коменданта Пластунів
пл. сен. Юрія Тарасюка
складає \$50.00 на пресовий фонд "Юнака"
Станична Пластова Старшина
у Філядельфії

Замість квітів на свіжу могили

св. п.

ДАМ'ЯНА ЗАХАРЧЕНКА

склали на пресовий фонд "Юнака"

\$20.00: пл. сен. Іван і Уляна Сось

\$15.00: пл. сен. Тереса Бень

по \$10.00: пл. сен. Орест і Аня Гавриляки, пл. сен. Микола
і Оксана Коропецькі, пл. сен. Христина Шипилява

по \$5.00: пл. сен. Богдан і Оля Козаки, пл. сен. Дарія
Мелех, пл. сен. Юрій Старосольський, пані Марта
Терлецька.

Разом \$85.00

Замість квітів на могили

св. п. пл. сен. СТЕПАНА ЧАЙКІВСЬКОГО,
св. п. пл. сен. ДАРІЇ із СКОЧДОПОЛІВ-БОЙЧУК,

св. п. інж. МИКОЛИ ТАРАСЮКА —

Батька Крайового Коменданта Пластунів США
складаємо \$30.00 на фонд пластових журналів:

"Готуйсь", "Юнак" і "Пластовий Шлях"

пл. сен. Микола Кавна з родиною
Філядельфія, США

Замість квітів на могили

св. п.

ДАРІЇ із СКОЧДОПОЛІВ БОЙЧУК

склав \$20.00 на пресовий фонд журналів
"Готуйсь" і "Юнак"

пл. сен. Яро Гладний
Елкінс Парк, США

Замість квітів на могили

св. п.

пл. сен. кер. ДАРІЇ із СКОЧДОПОЛІВ БОЙЧУК
довголітньої пластової виховниці і провідної громадської
діячки на пресовий фонд "Юнака" і "Пластового Шляху"
пересилають Станіславівці:

по \$10.00: пл. сен. Софія Бачинська-Залозецька,
пл. сен. Роман Сенчук, мгр. Петро Салиго

Вінніпег, Канада

Замість квітів на могили

бл. п.

СТЕФАНА ВАСИЛЬКОВА

який упокоївся в Бозі в Лос Анджелес
складає \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

Б. Ф. Корчмарин
Трентон, США

Замість квітів на могили

бл. п.

СТЕПАНА ЧАЙКОВСЬКОГО

члени ОП УПС у Гартфорді склали на пресовий фонд
Пластового Видавництва \$180.00

по \$25.00: пл. сен. Ірина Чайковська, пл. сен. Юрій
Барановський, пл. сен. Мирон Красій

\$15.00: пл. сен. Мирослава Солук

по \$10.00: пл. сен. Іван Дитюк, ст. пл. Даруся Кузьма,
пл. сен. Володимир Лучнаний, пл. сен. Роман Соболь,
пл. сен. Валентина Чудовська

по \$5.00: інж. Осип Бандера, пл. сен. Іванна Гринь,
пл. сен. Роман Платош, пл. сен. Ірина Скочдополь.

Замість квітів на могилу

св. п.

РОМАНА СВИТЕНКА

Батька і Тестя пл. сен. Нілі Світенко Павлюк і Бориса Павлюка та дідуся Бориса, Ігора і Марніяна Павлюків склали на пресовий фонд "Юнака":

\$25.00: інж. Михайло і д-р Ірина Білецькі

\$25.00: Пластова Станиця у Філядельфії

\$20.00: інж. Володимир і Уляна Зіничі.

Разом \$70.00

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

КАТЕРИНИ ШИПИЛЯВОЇ

склали на пресовий фонд "Юнака"

по \$10.00: пл. сен. Тереса Бень, пл. сен. Орест і Аня Гаврилюки, пл. сен. Микола і Оксана Коропецькі, пл. сен. Іван і Уляна Сось

по \$5.00: пл. сен. Богдан і Оля Козаки, пл. сен. Дарія Мелех, пл. сен. Юрій Старосольський, Марта Терлецька.

Разом \$60.00

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ТЕОДОРА СОКОЛА

склали на пресовий фонд "Юнака"

по \$20.00: п-во Любомир і Надія Бабяки, пл. сен. Тереса Бень, пл. сен. Іван і Уляна Сось

по \$10.00: пл. сен. Орест і Аня Гаврилюки, пл. сен. Микола і Оксана Коропецькі, пл. сен. Христина Шипилява

по \$5.00: пл. сен. Богдан і Оля Козаки, пл. сен. Юрій Старосольський, п. М. Терлецька.

Разом \$105.00

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. розв. РОМАНА СОСЯКА

складають на пресовий фонд "Юнака"

В. Сосяк — \$100.00; по \$50.00 — Пластова Станиця Албані, Н. Й., Кайзер Рот Ко., Н. Й. Нью-Йорк місто; \$30.00 — Ю. і Н. Дзядіві; \$25.00 — М. і М. Комарі; по \$20.00 — пл. сен. М. і А. Герці, Осередок СУМА "Галич" в Во-тервліт, Н. Й., А. і А. Підвербецькі, пл. сен. О. і Д. Яку-бовичі; по \$10.00 — М. і Б. Бережанські, З. Білас, М. і І. Бучаки, Р. і М. Воронки, Р. Галькевич, Я. і пл. сен. Т. Кушніри, Я. і О. Ліщинські, О. і У. Оменцінські, М. Сосян, В. Стадник, З. Шанц-Смаж, Е. Шата; по \$5.00 — Б. Бу-ранич, О. Гнатишак, А. Голубець, В. Слободян

Разом \$485.00

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

складаємо \$4.50 на пресовий фонд "Юнака"

Галина Білинська і Ольга Роснецька
Ноттінгем, Англія

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ**

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА

7346 Michigan Avenue

At Tarnow

Detriot, Michigan 48210

Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ

28792 Royan Road

Warren, Michigan 48092

In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.

Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО

11838 Jos. Campau Avenue

Hamtramck, Michigan 48212

Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтеся.

Українська Кредитова Кооператива

"САМОПОМІЧ"

у Філядельфії

4814 N. Broad Street

Philadelphia, PA 19141

Phone: GL5-8770

Приймає ощадності, дає позички

Урядові години:

Понеділок закрито

четвер 9 - 12

Вівторок 9 - 12

п'ятниця 3 - 8

Середа 3 - 8

субота 9 - 12

РОЗГАДКИ МОВНИХ ЗАГАДОН

що були поміщені в червневому числі на с. 27-й.

1 В, 2 Б, 3 А, 4 Г, 5 В, 6 Г, 7 В, 8 Б, 9 Б.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922 1102

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать

Вашу майбутність!

Пластунки і Пластунки,

учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку

Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації
„Юнака“:

„Yunak“ — Magazine,

2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 4V7 Canada

ЦІНА — \$9.00

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням якогось напрямку”, —
наже Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

БОРСУК

ЇЖАК

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

КАЖАН

БОБЕР

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

САЙГАК

ЛИС

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ

КРАМНИЦЯ ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ Пл. СТАНИЦІ ТОРОНТО

Має на складі

ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ Пл. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
Пл. ПІДРУЧНИКИ

2199 Bloor St. West M6S 1M2

Пл. станіцям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.